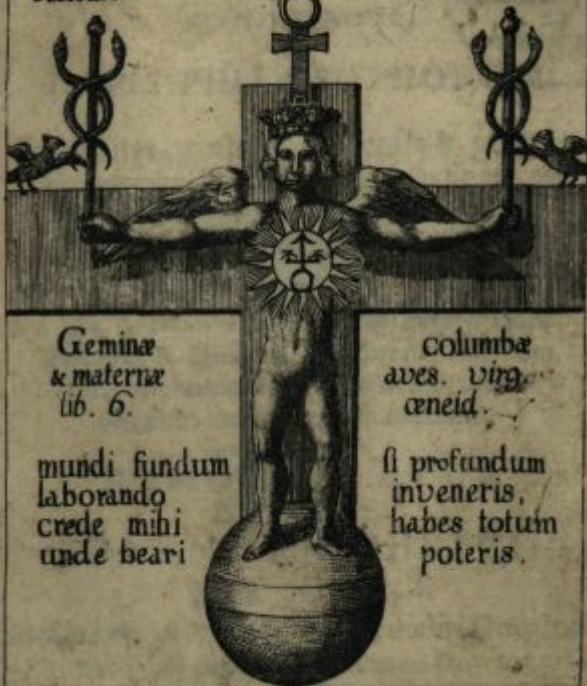

Mercurius

de

Mercurio

Geminæ
& maternæ
lib. 6.

mundi fundum
laborando
crede mihi
unde beari

columbæ
aves. virg.
caneid.

si profundum
inveneris,
habes totum
poteris.

PRÆSERVATIVUM
UNIVERSALE
NATURALE.

*A natura & arte depromptum in omnibus
morbis genere,*

Est

LAPIS PHILOSOPHORUM

Cujus

Possibilitas, realitas, existentia & præpara-
tio, quantum licet, quodq; is solus sit unicus
morbis debellator Hercules.

Contra

JACOBUM JOANNEM WENCES-
LAUM DOBRZENSKI, de Nigro Ponte,
Philosoh. & Medicin. Doctorem, Lapidem
Philosophorum ejusque in definitam in
omnibus morbis curandi excellen-
tiam negantem.

REMONSTRATUR
EDITORE

JOANNE FRIDERICO

à R A I N,

Ad Stermoll & Radelfegch, incliti Ducatus
Carniolæ caufarum Aulicarum Provin-
cialiumque Affeffore, &c.

L A B A C I, 1680

Typis JOANNIS BAPTISTÆ Mayr.

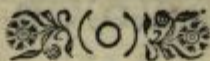

REVERENDISSI-
MIS, CELSISSI-
MIS

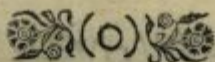
PRINCIPIBUS,

*Reverendissimis, Illustrissi-
mis, Perillustribus, Generosis & Nobi-
lissimis Dominis Dominis, Inclytæ Pro-
vincia Carniolie Stati-
bus.*

IN quovis opere dijudican-
do, *Excelsis. bujus inclytæ Pro-
vincia Status*, duo se hominum
genera offerunt, vnum, opus
seu artem commendans, alterum vitupe-
rans. Quosdam enim viros honestos inve-
nire licet, qui artem hanc multis nomini-
bus jucundam vtilemque, amplectuntur,
& pro vera agnoscunt: Alij verò non de-
sunt,

sunt, quibus absurda nimis, inutilis & incerta videtur, eo quod nullus ferè vnquam qui notorius, aut certè rarissimi eandem sint assecuti. Non solum artem ipsam: sed etiam eos, qui hanc editis libris divulgare, atque hac ratione excollere & propagare instituunt, magno prosequuntur odio. At nesciunt artem hanc neminem habere huiusmodi, quam ignoros, male feriatos, & qui nil nisi quod ipsi cudunt probare solent. Omnibus etiam placere impossibile, D. O. Max. cunctis placere posse, nemo est qui nesciat. Ne igitur apud *Excelsos* meæ Patriæ *Inclytos Status*, ingratitude sive irreverentiæ notam incurrerem præsentem libellum Sac. Cæs. Majest. ejusque Inferioris Austriæ Intimo Consilio dedicatum, puram veritatem, & quantum licet praxim conficiendi *Lapidem Philosophorum* continentem, etiam vobis *Celsissimi Principes, Reverendissimi, Illustrissimi, Perillustres, Generosi, & Nobilissimi Proceres*, dedicare vestroque Judicio submittere debui, submisit expostulans, vt *Excelsi*,
&

& *Inchyti Status* conatum hunc meum,
bonum Publicum respicientem, clementi
vultu accipiant, & favoris aura gratiaque
deinceps sua me dignari pergant, humili-
mè oro : Eisdem demum valere, & ad
Nestoreos annos vivere, ac pacifice re-
gnare ex animo præcor.

*Reverendis. Celsis. Princip. Reve-
rendis. Illustris. Perillust. Generos. Nobi-
lis. D. D. V. V.*

— *Servus obligatissimus*

JOANNES FRIDERICUS
à RAIN.

Recapitulatio.

Pro faciliiori Sac. Cæsar.

Maj. lectione cum annexis binis quæstionibus.

Q U Æ S T I O I.

Uid sentiendum de nomine, materia & præparatione liquoris Alcaest, & vtrum hic Vices Merc. Philosophorū in via humida subire possit?

Nemo mortalium hoc tempore, tanto spatio, sudore, labore, expensis studioque pro solo bono publico tam in fatigatos, & indefesos, in legendo, scribendo, quàm etiam correspondendo cum in hac arte peritis, labores ac ego suscepit. Mysteriosa omnibus hucusque visa duo tam abstrusa Agentia, solvens & solvendum, agens & patiens,

mas & sœmina, actio & reactio, Mercurius & Sulphur Philosophorum, absque quorum actione & reactione, occultum nequit fieri manifestum, & manifestum occultari, tam varios mihi suscipiendi, & hæc duo inquirēdi labores dederunt.

Difficilimè porrò investigationis erat, in quo principium & finis Magisterij consistit, invenire solvens, quod potis sit aurum solvere, cum conservatione sui humidi radicalis.

Quæsi vi hoc in vegetabilium spiritibus & oleis eorumque salibus, at ferro sapiunt phryges, cum prius laboratur quam legatur, & expertus sum id quod Philosophi scribunt: vegetabilia nullam cum metallis habere affinitatem.

Idem mihi evenit in animalibus, eorum partibus & mediis mineralibus, quæ cum Mercurium non habeant, cuius mediam & purissimam substantiam ad Artem requirunt omnes Adepti, in illis præter dispendium nil reperi.

Eundem eventum dederunt salia,

Ple-

plerumq; natura sua corrosiva, & adintestina auri, cum suæ substantiæ conseruatione penetrandi nimis debilia.

Sed neq; in sale roris majalis ipsoq; aëre varijs magnetismis attracto, vtpote remotissimis agentibus fas fuit propositum adipisci.

Investigavi profundius, maximo, arduo, & longissimo tempore, solvens Mercuriumque Philosophorum adeo per necessarium, licet contra consilium Theophrasti, in aur. Philosoph. cap. 10. fol. 84. in oleis metallicis, sed & ibi nihil inveni, excepto, quod didicerim ex auro & ejus Mercurio tincturas confici non posse, eo quod in his duobus natura calidis & similibus, non detur actio & reactio, vtpote qui ambo mares generare nequeant.

Aggressus tandem ita in natura sua consistentem, varijs modis & laboribus Mercurium vulgi, in eo itidem propositum, eo quod corpus loco seminis acceperim, non inveni.

Propinquius vltimis hisce annis accisi, inductus à Basilio, qui ait, tractans de antimon. non procul à meta eum sagittare, qui novit Mercurium antimonij præparare, cujus licet mihi sit nota præparatio, tamen & his suis superfluitatibus, tam essentialibus quam accidentalibus scatet, & nisi ab his liberetur, arti non minus ac vulgaris erit inapplicabilis, cum ergo Mercurius vulgaris ex eodem principio ortus ad manus sit, faciliusq; essentialiter & accidentaliter purgari possit, cur Mercurius antimonij elaborandus? cum quæ per pauciora fieri possunt, per plura fieri non debeant.

Triumphat ergo manualiter & practicæ, à nullo hucusq; debellata sententia, Mercurij vulgaris mediam & purissimam substantiam esse solvens illud desideratissimum, ipsumq; Mercurium Philosophorum.

Possẽm copiosissimis authoribus, hanc sententiam roborare, at prolixitati

tati non studens, vnum alterumvè definitiva adduco Adeptum. Sit primus Trevisan. qui ait : *Differentiam esse ponendam, inter argentum vivum crude, quale venit de minera, & inter argentum vivum purum ac mundum, quod ex crudo mediante arte paratur, vnum est argentum vivum naturæ, alterum artis, tamen ex naturali arte paratum & ex-* NB. *tractum.* Et Princeps Philosoph. Geber. *Materia perfectionis non est argentum vivum quale est in natura sua, nec est ipsum totum, sed pars illius, fiat igitur electio purioris partis vel substantiæ argenti vivi, relicta & rejecta parte impuriore.* Sic mihi præ cæteris charissimus Philaleta tractat. 1. de Metallor. Metamorphesi cap. 8. pag. 47. *Norint itaque doctrinæ filij, materiam Mercurij vulgaris, Mercurij Philosophici materiam ingredi debere ac posse, quamlibet non totam quæ in isto* NB. *conspicitur substantiam.* Idem tractat. 3. Fons Chym. Philosoph. pag. 104. *Mercurius enim vulgi est aqua, sed deest ei spi-* ritus

ritus & vis ignea ad vrendum, supple si
potes, quod deest, summo cum artificio, tum
non amplius erit Mercurius vulgi, sed si-

NB. milis nostro. Hinc jubent Philosophi,
Mercurio superflua demere & sufficien-
tia supplere. Et tractat. de Metallor.
metamorphes. cap. 8. pag. 46. Opera-

JB. tiones Mercurij Philosophici in causis suis
non aprebandunt, incerti eapropter ali-
quid vice vulgaris Mercurij expetunt,

NB. non autem norunt in quo deficit Mer-
curius vulgi, ne sapientum sit verus, & ta-
men reiiciunt. Pulchre Aran. Hermet.
philosoph. op. pag. 230. Mercurium

NB. illum Philosophorum, non esse argentum
vivum in natura sua, nec in tota sua
substantia, sed mediam & puram ejus es-
sentiam, quæ ab illo originem sumpsit, &
ab illo creata est, graviorum Philosopho-
rum sententiæ, adstipulatur experientia.

JB. Et Introit. apert. ad occlus. reg. palat.
tractat. 2. ad rub. cælest. pag. 66. Ut er-
go probè tandem intelligas quæ sit aqua
nostra, per circumstantias dico tibi (id-

que

que cbaritate commotus) quod sit viva, BN.
 currens, clara, nitida, albissima instar
 nivis, calida, humidaque, aërea, vapo-
 sa, & digerens. Et talis revera est ejus
 forma, à me ostendibilis. Tandem quæ-
 stion. & Respons. de lapid. Philosoph.
 in theat. Chym. vol. 2. pag. 12. Philo-
 sophum naturam imitari oportet, ut ter-
 ram illam Virginem paret, mundet, cale-
 faciat, & à suis superfluitatibus & pec-
 cato originali, quod à parentibus contra- BN.
 xcit, lavet, purificet, & redimat opere
 prætium est hoc faciat, hoc est superflua de-
 mere, & deficientia suplere, quid in Mer-
 curio superflua esse dicis? dico terræ, ob
 Adæ lapsum, & omnia etiam esse maledi-
 cta, & per consequens morti obnoxia, & re-
 demptione opus habuisse, nihil enim inqui-
 natum, aut abominationem patiens ingre-
 ditur paradysum, nisi per ignem & aquam
 mundetur, & regeneretur. Terra autem
 circa quam seminatur aurum Philosophi-
 cum, est Mercurius ipsorum, sed ante-
 quam eo nomine insigniatur, necesse est,

(*ut antea dictum*) *ut mundetur & excalefiat.* Finio paragrophum hunc cum
 NB. cautella Bernardi ad Thom. de Bonon. scribentis. pag. 314. Errare illos summo-
 pere, qui putant ex Mercurio claram & transparentem aquam esse extrahendam, qua cum se mira perpetrare posse confidunt, posito enim educi posse, talem aquam, ea tamen operi nostro est inutilis : nam quamprimum Mercurius, à natura sua excuitur, ab opere Philosophico excluditur, nam spermatica seminis sui, & metallica natura est excutus, ac proinde humido suo spoliatus, operi proinde redditur inhabilis. Ac proinde ut admitium huius paragropho dixi, ante & in ipsa essentiali & accidentali sua purgatione, forma ejus currens non debet corrumpi, sed omni studio conservari.

Minor est difficultas in Agente, Mare sive Sulphure solvendo, inveniendo, præparandoque, hoc enim sive longiori, sive breviori via quæsito totum magisterium excepta excoctio-

ne habetur , cui verò via brevior ignota est , ad eum obtinendum , is longiori via cum inquirendi aggrediatur , quod in auro vulgi & mercurio nostro debito pondere , igne & methodo applicatis inveniet.

Posito ergo mercurio pro solvente & Agente passivo maxima oritur difficultas , per præviam essentialē & accidentalem purgationem ejus obtinere mediam substantiam , quæ non obtinetur , nisi ab eo Sulphur ejus externum vaporosum & comburrens totaliter removeatur.

In hoc labore Artifici corniculatæ Dianæ & Veneris columbæ propitiæ funto , Mercurij enim superflua humiditas per Bal. siccum , & terrena leprofitas per Bal. humidum detergitur.

Mercurius essentialiter & accidentaliter ab omni labe originali expurgatus , vterus est frigidus , cum ergo vterus frigidus generationi sit ineptus , excalefieri debet , quod fit si auro per vi-

- ces imprægnetur, sic enim perhibent Philosophi. in Rosar. magn. in Turb. pag. 38. *Similiter argentum vivum, est omnium metallorum materia, quod cum sit frigidissimum, potest reddi calidissimum brevi temporis spatio artis ingenio. Et Arcan. Hermet. Philosoph. op. pag. 220.*
- BN. *Spiritualis tamen amor virginem non poluit: potuit itaq; Beja citra crimen ante fidem datam Gabritio, amorem contraxisse spirituales, quo alacrior, calidior, & rebus conjugij aptior fieret. Vtq; brevis sim, idem pag. 222. Sulphure ta-*
- NB. *men invisibili prius imprægnari debet, ut visibili perfectorum corporum tinctura largius inficiatur, eamq; multo cum favore rependat.*

Cuius singularitates & differentia à Mercurio vulgi videantur supra pag. 21. & 22.

Addo quod rite ut doctum est elaboratus Mercurius, stet in igne, & si esset per annum immutatus, inalterabilis, absq; fumo sui; diminutione. Et

Hæ-

Hæc magnalia Ars, ope Naturæ benedi-
ctæ in lucem prodit, & à tam paucissi-
mis creditur, imò ridetur, nunc credo
verum esse quod :

Mille annis jam peractis

Nulla fides est in pactis,

Mell in ore verba lactis

Fel in corde

Fraus in factis.

Quando itaque Mercurius, prædictas
possederit singularitates, crit ille Mer-
curius quem describit natura apud Sen-
digvog. in Dialog. inter Mercurium,
Artistam & Naturam in suo novo lu-
min. Chym. Scito quod est mihi unus^{NB.}
tantum talis filius, unus ex septem est,
& primus est, ipse quoque omnia est, qui
unus tantum erat, & numerus ejus inte-
ger est, in illo sunt quatuor Elementa,
qui tamen elementum non est, spiritus est,
qui tamen corpus est, vir est & tamen vi-
ces feminae agit, puer est, & tamen arma
viri gerit, animal est, & tamen alas avis
ba-

babet, Venenum est, & tamen lepram curat, vita est, & tamen omnia occidit, Rex est, & tamen alter possidet ejus regnum, fugit ab igne, & tamen ex ipso paratur ignis, aqua est & non madescit, terra est, & tamen seminatur, aër est & vivit aqua. De quo sic concludit Philaleta Tractat. 2. brevis manu duct. ad rub. cælest. pag. 65. & 66. Tandem itaque Mercurius noster, non est Mercurius vulgi, est enim aqua pura, munda, clara nitida, & resplendens, plurimaque admiratione digna, cruda est, frigida & immatura, si ad solem comparetur: matura verò calida, digesta que respectu Mercurij vulgaris, qui nullas habet huic similes qualitates, excepto solo albedinis colore, fluxusq; sui forma, in quibus tamen ipsis per magna differentia.

Agens activum longiori via procedendo ad Sulphur, & ex hoc ad lapidem Philosophorum est aurum, quod stibio purgari debet, praxis clara excipiat ex Clau. 1. Basilij.

Depuratis agentibus, invicem debito pondere amalgamari, & amalgama depurari, avo includi, Hermeticè sigillari, & ad furnum Philosophorum ad gradum ignis notum locari debent.

At igne hac arte in tota nihil secretius, testes sunt mihi omnes Philosophi, cum Artephio & Pontano, qui testatur in sua Epistola expressa in vol. 6. Theat. Chym. quod licet totum secretum Artis & præparationem lapidis nostri benedicti ad vnguem caleret, attamen propter ignorantiam ignis 300. erravit, secretissimus itaq; hic est ignis, & à nullo Philosopho clarè positus, sine quo implicat via ad lapidem, quem scire absq; DEI inspiratione, vel Magistro qui eum monstret est impossibile, loquor de igne externo, ipse ego post DEUM ex clementia Amici eundem possideo, postquam eundem quæsissem, in arena, in cineribus, Balneo, fimo, igne aperto, vaporoso, in pulveribus cava quærcu exceptis, & rebus

bus plurimis aliis, attamen materia lapidis motum & circulationem habere non potuit, donec ignem à Philosophis & præsertim Bernardo descriptum Amicus declarasset, quod fieri debeat *clarus, clausus, circumdatus, aëreus, vaporosus, digerens, concoquens, penetrans, circulans, ac unicus*. Quo explicato & adhibito, quocunq; momento placuit, pluvias, tempestatem, vel etiam serenitatem materiæ nostræ videre licuit.

Corporibus ita impositis hæc solvuntur sive calcinantur, solvere enim & calcinare idem est Philosophis.

Cujus solutionis officium est, manifestum occultare, & occultum manifestare, ut ad rem Philaleta Tractat. I. de Metallor. Metamorphes. cap. 5. pag. 20. *Sciant ergo omnes artis filij, quod ad Arcanum nostrum consequendum opus sit, auri semen occultissimum manifestare, quod non fit nisi per plenariam, ac omnimodam fixi volatilationem, ac proinde formæ istius corruptionem.* Quæ

127 Quæ corporis volatilifatio ante perfectam & absolutam nigredinem sub mirabili compositi nostri metamorphesi contingit, quia compositum intumescit, facit vesicas, nigrescit, destil-^{NB.} latur, ad latera ovi elevatur, resolvitur & guttatim decedit, & centum induit figuras, modo apparet vt nemus, modo elevatur instar arborum quæ cor- rant per vices & aliæ surgunt, hanc Phi- losophi, nemus seu sylvam Dianæ appel- lant, de quo nemore Virgil. & Sendi- vog. materia etiam aliquando apparet, vt rosetum, als wie ein Rosenbusch. cujus meminit Flamel. apparent item insulæ & montes, & in horum cacumi- ne flores, de quibus itidem Flamel. & sub his figuratis montibus currit visibi- liter Mercurius, & semper de eo plus & plus, de qua representatione ait Fla- mel. in dessen Grund brudelte he- raus ein sienes Wasser. Tandem hi montes in illam aquam sive Mercu- rium

nium præcipitantur, & tota massa ver-
titur in Mercurium summè tremulum :
est mare illud Philosophicum, de quo
iidem passim, huc applicandus eorum
textus qui ait : *Nisi scias montes conver-*
tere in cor maris nihil efficies. Composi-
tum hoc item apparet instar picis liqui-
dæ nigræ, de qua Philaletha, aliquan-
do mille vesicæ instar guttarū mercuri-
alium supra materiam sese ostendunt,
tandem circa diem vigesimum plus vel
minus, cæruleus color instar iridis in
rotundum apparet, & post hunc **ein**
artlic eröthliche Farb / cum humo-
ris tamen copia, de qua Philaletha : *ru-*
bedo tamen in operis initio est conspicua, si
tamen cum debita humoris copia concur-
rat &c. apparet item color viridis, sed
tantum **die Nieerariene Farb** / tan-
dem materia incipit solidari & liquida-
ri instar pinguis iusculi, de quo brodio
saginato Philalet. & Flamell. interim
semper destillabatur : post initium viri-
dis

dis coloris nebulae consurgunt crassissima, grisei, aliquando cerulei, aliquando modice flavi coloris, hi sunt venti qui juxta Philaletham, in embrione nostro sunt frequentes, & haec omnia visu tam dignissima, quam jucundissima emergunt ante perfectam nigredinem, quae perfectae dissolutionis est signum, ut ait Harmon. Chem. David. Lagn. in Theat. Chym. vol. 4. pag. 747. *Corpora nigra facta ut carbo sunt secretum nostrae verae dissolutionis*, quem colorem nigrum sequitur albus, & dein rubens ut sat fusc supra scripsimus, & sic sulphur rubeum Philosophorum lapidis materia proxima longiori via est paratum.

Circa viam autem breviorē ad sulphur utrumq; Philosophorum tam album quam rubeum ita definit Arcan. Hermetic. Philosoph. *Quartus color rubens sive sanguineus ab albo solo igne extrahitur.* Et Introit. apert. ad oclus. reg. palat. cap. 19. pag. 50. *Quia sol noster est ex Mercurio nostro.* Sic pag. 53.

Quapropter si artem noris extrabe solem nostrum ex Mercurio nostro, tum ex unare opus perficies. Denique pag. 54. Sulphur ergo nostrum omnibus cum viribus quære, quod crede mihi in Mercurio nostro colliges si te facta vocant.

NB. Sententiæ præcitatæ Introit. apert. ad occlus. reg. Palat. in memoiam revocant, quod supra pag. 22. scripsi de Mercurij sophici & vulgaris differentia, dixi enim numero VI. quod Mercurius Philosophorum se permittat, absque additione alicujus rei in argentum in cupella remanens figere. Dico proinde qui cum tali modo fixaverit, habere in posse Sulphur album, & si ulterius Vulcanisatus fuerit, sulphur habebit flavum sive rubeum Philosophorum via breviori quæsitum, videatur de hoc Æryn. Cosmopolita.

Testis mihi sit Introit. apert. ad occlus. reg. Palat. cap. 11. qui ait: *Hic Mercurius evasit Hermophroditicus, hunc ergo in ignem posuerunt, & illum tempore baud*

baud longo, coagularunt, inq̃, sua coagulatione, solem lunamq̃, reppererunt purissima.

Habito itaque Sulphure Philosophorum, quacunq; via quæsito, capiat in hac via sicca huius pars I. & Mercurij nostri partes duæ, incorporentur & in ovo excoquantur, quousq; transactis omnibus coloribus, generetur filius solis sive lapis Philosophorum, juxta genus sui Sulphuris.

Perfectus itaque lapis est morborum omnium absq; differentia, debellator acerrimus, vt fusius supra scriptum, declaratum & probatum est.

Nunc Respondeo ad quæstionem. Nemo Philosophorum ante Paracelsum hoc nomine Alkaest usus est, qui semel tantum lib. de viribus membror. cap. 6. de viribus hæpatis de illo meminit his verbis: *Sed & liquor Aikæst magnam hæpatis confortandi, & conservandi, adeoque ab Hydropesi, & ejus omnibus generibus ab hæpatis vitiis ortis præservandi vim & efficaciam habet.*

Vocat hunc liquorem Alkaest Helmont. tit. potestas medicaminum fol. 190. N. 3. sub vno nomine ignisaqua, dum ait : *Tum dein alter spiritus, superioris ordinis dedit mihi lagenam, in qua erat unius verbi ignisaqua, nomen prorsus simplex, singulare, indeclinabile, inseperabile, immutabile & immortale.* Hic liquor Alkaest vt testatur Helmont. omnia corpora in primam materiam servata seminum potestate, reducendi potestatem habet, ita vt solvendo eorum virtutem non enecet, aut confundat, quoniam subtilitate qua pollet mistorum corpora sic intimè pervadit suaviterq; dissolvit, absq; quod in fumum seu halitum effugiant. Sic enim scribit in Progym. met. fol. 42. n. 7. *Et hæc Alkaest Paracelsi cuncta naturæ corpora penetrando subtiliando transmutat.*

Materia ejus est Mercurius, & sine dubio essentialiter & accidentaliter depuratus, vt eruitur ex Helmont. progymnas. meteor. fol. 43. n. 14.

Alij cum Raimund. Lull. judicant materiam Alchaest esse Tartarum, sic enim scribit aitque Raimund. Lull. quod cum hoc liquore coram Eduardo Angliæ Rege ejusque Ministris argentum vivum vulgare constrinxerit, quod secretum nemo præter se & Regem caluerit, dicit item in suo 2. experimento, de Tartaro, quod in hoc talia invenerit mysteria, quæ nequeunt explicari.

Totum igitur Arcanum ut quidam judicant ex Tartaro procedit, si enim hic ad albedinem calcinetur, & in ordinario vini spiritu resolvatur, filtretur, ad siccitatem abstrahatur, & siccum in abstracto vino demum resolvatur, filtretur quousque nullas post se relinquat fæces, sed intense clarescat. Super hoc sal affundatur rectificatissimus spiritus vini, putrescant, & edestilletur vini spiritus, usque dum appareant in alembico venulæ, studiose itaque juxta praxim Lullianam abstra-

tur phlegma , vt materia maneat sicca, quam denuo vini spiritu rectificatissimo potabis , & per omnia vt prius procedes , idque eovsque , quovsue tartarus hic vt cera super ignitam lamellam absque fumo fluat.

Habito hoc signo ponderetur tartarus , & super infundantur ei quatuor partes sui spiritus edestillati & servati , & in Bal. congela , & edestilla phlegma absque recipiente , qua finita , rursus affunde sui spiritus vt prius , & procede vt prius , vsque adhuc signum , vt si de dicto Tartaro parum supra lamellam ignitam fundas , potior pars in fumum abeat, quod signum erit tartarum hunc capacem esse , vt sublimari , omniaque corpora cum conservatione sui humidi radicalis solvere valeat , sublimetur deinde tartarus hic mundatissimus & fluens vt cera fugiensque , quem Lullius Spiritum sublimatum , Mercurium vivum , Salarmoniacum , & lapidem in fermentatum nominat.

307 Capiantur deinde pond. 4. spiritus vini rectificatissimi, & imponantur vrinari, quibus addatur pond. 1. salis vegetabilis prædicti præparati & sublimati, putrescant deinde per 2. dies naturales, deinde destillentur invicem toties, quousque omnia simul sub specie clarissime aquæ transcendant. His factis recipiatur demum pond. 1. salis prædicti, & super fundatur spiritus edestillatus, & procedatur vt prius, & hoc quousque cum 4. pond. spiritus Vini incorporati sint. pond. 4. salis tartari præparati & sublimati.

Menstruum hoc sic cælificatur, totum menstruum imponitur ad circulandum infimo vel Bal. per 60. dies, quibus ponit hypostesim, sive residentiam, à qua debet cautè per inclinationem seperari, postmodum accipiat de Mercurio, præparato, & resolve illum in triplici vase Lullij experimento 13. formati, in oleaginosam substantiam, de qua accipiat
 b 4 pond.

pond. i. commisce, habebisque in posse menstruum omnia corpora radicaliter resolvens, & in infinitum multiplicans, atque hic est ille liquor, quocum se mira perpetrasse gloriatur Lulius.

Verum sanior est opinio Helmontij, & Comitum de Comitibus aliisque Philosophis, quod Alchæest sit salum eius primum, fiatque ex Mercurio, & ita Theophrasti circulatum majus, cujus confectionem docet lib. X. Archidoxeos, sitque beneficio circulati minoris, praxis inde accipiatur sufficit materiam Alchæest ejusque præparationem unde petenda sit insinuasse, & digito monstrasse.

NB. Nabito hoc circulato minori, si ve materiæ proximæ liquoris Alchæestici sublimetur nostra & Paracelsi via Mercurius noster, nostro modo depuratus & præparatus, & resolvatur in circulato Paracelsi minori, & putrescat cum novo circulato, ut impurum suffi-

dimittat, purum cristallifetur, & sublimetur, sublimati hujus extrahatur essentia quinta, & abstracto spiritu vini, reliquum in cælario fluat, digeraturq; per mensem, & apposito novo nostro Mercurio digeratur & destillatur, & transibit arcanum primi entis Mercurij sive liquor Alchaest in substantia liquida, quod Paracelsus circulatum majus nominat, qui liquor ejusque usus est immortalis, si enim centies eo utaris, nihil virium deperdit, à quo ut ait Helmontius, si argentum vivum vulgi abstrahatur, illud figit.

QUÆSTIO II.

Quid sentiendum de auro potabili, & utrum per liquorem Alchaest fieri possit?

Summum Aurum potabile est lapis Philosophorum per se, vel in liquore morbo appropriato sumptus.

Quod

Quod fieri possit per liquorem Al-
ekæst est absque controversia, cum
hic liquor omnia corpora radicaliter
resolvat.

Quin imo probabile est, quod et-
jam fieri possit per menstruum Lullian.
supra quæstione prima explanatum, si
in ipso aurum resolvatur, & per 20.
dies infimo vel Balneo putrescat, & à
Hypostasi liberatum ab ipso Menstrui
abstrahatur ad oleitatem auri, supra
hoc oleum auri denuo edestillatum
Menstruum affundatur ad eminentiam
trium digitorum, putrescat demum
per 24. horas, quibus elapsis destille-
tur ex cineribus ad siccitatem, huic au-
rifco pulveri demum edestillatum
menstruum affundatur, putrescat vt su-
pra & destilletur per cineres hoc toties
fiat, quo usq; totum aurum cum men-
struo transcendat, quod septies erit re-
ctificandum.

Idem processus vt dictum est de
auro fiat cum argento, atq; has duas
aguas

aquas five solutiones solis & lunæ conjunge, quam conjunctionem Lullius vocat, patris & matris, masculi & feminæ, atq; hoc pacto habebitur menstruum vegetabile ratione salis tartari, quod menstruo in est, & minerale ratione corporum solis & lunæ, hæ solutiones circulentur per 60. dies, quibus peractis prodibit in actum menstruum quod Lullius *majus* appellat, cujus tanta est potentia vt idem asserit Lullius, vt nullo sermone possit efferri.

De quo sic Encomiatur Lullius experimento suo 25. Hoc ergo est illud menstruum admirabile, quod corpora cuncta dissolvit, cum conservatione formæ vegetativæ, & per mutativæ. Hoc inquam est illud menstruum, in se tantum odoris & fragrantie continens, vt nihil conferri possit.

Hoc denique est menstruum resolubile, quod in numeris planè nominibus appellarunt sapientes, acetum acerrimum, quod aurum convertit in spiri-

spiritum, hæc est aqua sicca, aqua auri,
& aqua vitæ.

Sed ad rem in primo menstruo
solvantur 3. vnc. auri calcinati, putre-
scat solutio, & per Bal. abstrahatur
menstruum, quo abstracto super fun-
datur menstruum hoc magnum, & le-
ni colore digeratur, quod faciendum
quousq; totum aurum resolvatur, quæ
solutio erit rubicunda instar rubini,
debetq; primo circulari in Bal. per 20.
dies, & totidem in cineribus, & appa-
rebit tum infundo gummi quodam ru-
bicundissimum instar carbunculi, men-
struum verò remanebit album, quod
caute declinandum, ne gummi divel-
letur, in natura sua tingens, & in om-
ni aqua resolubile.

Et hoc ait Lullius? est verum au-
rum potabile, cum quo cum esset se-
nex, se toties curavit, quodq; in homi-
nibus, radicale humidum conservat, re-
moveret canitiem, nigros facit crines, o-
mnes morbos curat, si tantum, quan-
tum

tum granum millij ægrotanti stomacho
jejuno propinetur.

Neq; virtute transmutativa caret,
quin potius si ex eo vnam partem su-
per bis centum partes Lunæ projeceris
totum convertit in aurum.

Item testatur Lull. si vnam par-
tem hujus auri potabilis conjunxeris
70. partibus Mercurij, digerendo in ci-
neribus per 15. dies, totum converte-
tur in aurum.

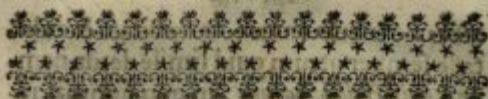
Raymundi Lullij conficiendi au-
rum potabile methodum secutus Pole-
manus in vol. 6. Theat. Chym. per spi-
ritum suum acidum, aurum in primis
per dictum menstruum volatifat, quod
facile fit, & inde in crocum reducit, qui
crocus deinde abit in quintam essen-
tiam sive substantiam auri, postquam
ab acido menstruo quidquid acrimo-
niæ adesse poterat, seperatum fuit, quæ
operatio cum per idem menstruum à
me plurima ex parte fuerit practicata,
& vera inventa huc debuit apponi.

Cate.

Cæterum per Mercurium Philo-
 spohorum factum in via liquida vt su-
 præ doctum etiam fit Aurum Potabile,
 si in Vini spiritu circuletur, & is ab hoc
 abstrahatur, qui in Metallum inreduci-
 bilis transibit instar coralli ruber, atq;
 cum de hoc plures Philosophi dixisse
 fat est, ei; qui solum summam cui im-
 par est vulgare aurum potabile Medici-
 nam satagit & tincturam. Lapi-
 dem nempe Philosopho-
 rum.

F I N I S.

 Rodiit in lucem libellus
 perexiguus salivam insalsam
 portans copiosam PRAGÆ
 impressus, intitulatus *Præser-*
vativum Universale Naturale,
 summo orbis capiti LEOPOLDO IM-
 PERATORI dedicatus, Authore Jaco-
 bo Joanne Wenceslao Dobrzenski de ni-
 gro ponte, Medico & Practico Pragensi,
 qui titulo *Præservativum Universale*, hunc
 ponit paragrophum : dixi *Præservativum*
Universale, splendidus & nimis arrogans fa-
 teor hic est titulus, & putabunt multi me
 ex via illa universalis Philosophica *magni*
lapidis aliquod hic loci allaturum arcanum:
 at si quod simile datur dubito, & dubitavi
 semper, non levi rationi innixus, sanè sa-
 tius fecisses Medice, salivam tuam retinen-
 do, quam *Lapidem Philosophicum*, ejus exi-
 stentiam & virtutis eminentiam, in me-
 dium & litem saliva provocando : sic enim
 saliva in ore retenta, odium & pestem om-
 nium tam demortuorum, quam viven-
 tium artis spagyricæ cultorum non attræ-
 xisses :

xisses. Inquis enim : te dubitare & dubitasse semper utrum quid simile detur, nempe *Lapis Philosophorum*, in quo summæ ignorantiaæ tuæ notam incurris, nemo enim ejus possibilitatem & existentiam nisi in octavo stolidus & insipiens hucusquæ negavit, & apud summos penesque sapientissimos orbis Principes, crimen læsæ Majestatis incurris, cum sic discurras, utpotè quos vel maximè teste perfect. Philos. Idea Hermet. in Theat. Chym. vol.6. pag. 140. hæc convenit Philosophia, ita enim ejus textus sonat : *nihil est quod Principes magis decet quam Hermetica Philosophia studium, nam quemadmodum subditos suos natiuitate & potentiâ antecellunt, sic omni operâ niti debent, ut illos etiam in scientia naturæ & artis superent.*

Possibilitas proinde non est neganda *Lapidis Philosophorum*, siue tincturæ & medicamenti vniversalis hominum atq; metallorum, sic enim ego dico, assero & statuo, & in tui confusionem Margarit. prætiol. in Theat. Chym. pag. 639. asserit, loquitur, concludit dicitq; : *probare & similizare, hanc artem esse veram apud ignaros, incredulos & insensatos, est sicut similizare de coloribus, figuris & motibus apud cacos, & de sonis*

Principes convenit esse sphaeryros.

Lapis Philos. est possibis.

sonis & vocibus apud surdos, quantumcunque eis in his probes, verum tamen non confitebuntur. Inde ait Sendivog. Tract. de sulphur. pag. 214. *Nos autem indignis hanc artem nihil esse concedimus, virtutis amatoribus vero & veris indagatoribus filiisque doctrina, summo opere illam commendamus, veramque esse & verissimam omnino esse asseveramus, quam aliquoties coram viris eo spectaculo dignis, magnis & infima conditionis hominibus, re ipsa comprobavimus.*

Possibilitate ergo hujus artis posita de ejus realitate & existentia quis dubitabit, cum & prioribus sæculis hæc ars practicata fuerit, & adhuc apud invidiosos in diversis orbis plagis celatur.

Novimus enim anno 1627. Viennæ Austriæ pulvere quodam atro viridi lunæ ex cinabari arte factæ lotones 4. in aurum à Woradain approbatum transmigrasse.

Et Joannem à Monte Snyders coram adhuc viventibus testibus, nostro sæculo cum parte I. suæ medicinæ integram saturni libram in aurum transformasse.

Et ut fatetur Franciscus Mirandulanus alium quoties libuit paucis temporis spatium ex fornaculis suis parva impensa aurum deprompsisse.

Quidem Mirandulanus Bononiæ argentum & Capri aurum suâ arte confecit.

Sic anno 1603. Gostenhofferus cum data sibi ab hospitato monacho peregrino tinctura, saturnum in aurum tinxit argenti.

Vilonovanus Romæ.

Et Raymundus Lullius coram

Edvardo Angliæ Rege.

Catalogus adeptorum. Et pluribus in locis Theophrastus Hermes. Rasis. Geber. Avicena. Merlinus. Hortulanus. Democritus. Morienus. Baccon. Anaxagoras. Alphidius. Keleus. Delphinus. Apolonius. Tyanaeus. Arnoldus. Artephius. Basilius. Bernardus. Ferariensis. Zacharius Flamellus. Riplæus. Jodocus Græverus. Joannes de Sacro Bosco. Avrellius augurellus. Rupefcifa. Chrysipus Fanianus. Thebanus. Pontanus. Holandus. Landtspringius. Maria Prophetisa. Pselius. Scotus. Fernelius. Albuzeagal. Albertus magnus. Brierius. cibinensis. Anonym. Sarmata. Nortonus. Cremerius abbas. Alvetanus Boetius. auctor Hermetic. Philosoph. oper. Auctor item introit. apert. ad occlus. reg. pallat. & his quam plurimi cum Sendiguogio tinxerunt.

Quin & imo *Sacratissimus* Caesar Leopoldus cujusdâ Monachi nescio vbi reperta
tin-

tinctura venerem, & jovem in aurum transformavit. Et *Ferdinandus III.* Edvardi Kellei Equitis Angli tinctura, vñico vno grano mediam libram argenti vivi in aurum transmutavit, & in monetæ formam redegit, & ad partem vnam hujus monetæ Mercurium cum caduceo in vna: in altera manu lyram capite solari excussit. Hac vna ex parte inscriptione.

Divina metamorphosis exhibita Praga 15. Januarij 1648. in præsentia Sac. Cæsareæ Majest. Ferdinandi III.

Alterius partis hac erat inscriptio: *Raris hæc ut hominibus est ars ita raro in lucem prodit: laudetur Deus in æternum, qui partem sue infinitæ omnipotentia nobis suis abjectissimis creaturis communicavit.*

De cujus *Lapidis Philosophici* excellentia, præeminentia & penetrantia, maximeque virtute, sic scribit *Helmont.* de vita æterna fol. 950. *Enimvero vidi illum aliquoties, meisque contrectavi manibus, erat enim coloris qualis croco in sicco pulvere, ponderosus tamen & micans instar vitri pulverati: datus mihi semel fuerat de eo quadrans unius grani, voco autem granum sexagesimum partem unius uncie. Hunc ergo quadrantem charta involutum projecì super uncias 8. ar-*

genti vivi fervidi in crucibulo, & confestim totus hydr argyrus cum aliquanto rumore stetit à fluxu, congelatumque resedit instar flava cera, post fusionem ejus, flante folle, reperta fuerunt 8. uncia auri purissimi granis 11. minus.

Itaque unum granum hujus pulveris, transmutaret in aurum optimum partes argenti vivi sibi aequales 19186.

Inter terrena ergo reperitur presatus pulvis, ab arugine, rubigine, carie & morte defendens &c.

Idem de arbore vitæ fol. 630. qui mihi primo dabat pulverem aurificum, habebat saltem ad minimum ejus tantundem, quantum ad ducenta millena librarum auri commutanda sat foret, &c.

Quem eundem lapidem Philosophicum ad vivum describit Introit. apert. ad occlus. reg. palat. tractat. 2. brevis manuductio ad rubin. cælest. Atque ideo non est lapis (hoc est corpus compactum) verum specie aurum purius purissimo, fixitate seu incombustibilitate lapis, figura pulvis subtilissimus, ad visum corpus grave, ad tactum impalpabile, ad gustum dulce, ad odoratum bene olens, virtute spiritus penetrantissimus, siccus existimatus, & tamen unctuosus, super lamellam metalli facile fluens & tingens.

Manet igitur fixa & firma in confu-
sionem authoris Præservativi Universalis &
Naturalis possibilitas & realis existentia *la-*
pidis Philosophorum, quem Philosophi ibi in-
quirunt, vbi natura desinit, subtilem nem-
pe materiam in re aut occlusam detegere
& manifestare, vt adimpleatur eorum di-
cterinum.

Si fixum solvas faciasque volare solu-
tum,

Et volucrem figas, faciam te vivere tu-
tum.

Quod occultum rei nequit haberi *Absq̃ a-*
absque agente & patiente, siue activo & *gente et*
passivo, sine quorum combinatione natu- *patien-*
ralis & artificialis rerum omnium implicat *te nil*
generatio. *genera-*
tur.

Hoc igitur agens patiensque debite
applicandum, vt inde occultum fieret ma-
nifestum, & ex hoc manifesto resultaret *la-*
pu Philosophorum via duplici humida & sicca
in varijs rebus quæsiuerunt Philosophi.

Cumque prænovissent Mercurium & *Lapid.*
sulphur Philosophorum ab ipsis facta, & fa- *Philoso-*
bricata esse materiam proximam *mate-*
lapidis Phi- *ria du-*
losophorum, sic materiam lapidis bipartie- *plex re-*
runt, & dixerunt, aliam esse *lapidis Philoso-* *mota et*
phorum materiam proximam, quæ est Mer- *proxi-*
curius *ma,*

curius & sulphur Philosophorum, & aliam remotam, ex qua nempe Philosoph materiam proximam *lapidis* id est Mercurium & sulphur Philosophorum educunt.

*Agens
passivum
inven-
tu diffi-
cile.*

Maiores autem erat difficultas circa agens passivum, quam activum invenien- dum.

*Lapis
Philos.
non in-
quirat-
ur in
vegeta-
bilibus.*

Non perpauci igitur totam spem in vegetabilibus, oleis horum spiritibus & salibus posuerunt, cumque his conati sunt intrinsecum auri manifestare, ac frustra, ut bene hunc in finem à Theophr. refutantur in suo secret. magic. de lapid. Philosophor. fol. 867. ubi sic habet: *Unus dicit ars consistit in vino, alter occultari eam in imperfectis corporibus, in sanguine, Marchesitis, Mercurio, Sulphure, in Urina, auro, auripigmento, & vegetabilibus herbis, chelidonia, roremarino &c. & omnia sunt nequitia, quibus homines seducunt & peccuniâ privant: Stulte an non intelligis res has nihil ad naturam conferre, vel vis esse*

*Lapis
Philos.
non in-
quirat-
ur in
anima-
libus.*

*supra DEUM, quod ex sanguine vis genera-
re metallum, ergo fac etiam ex equo hominem,
& vacam ex mure. Et Rog. Bacon. specul.
Alchym. Theat. Chymic. fol. 4. pag. 379.
Quare admirandum est, quod aliquis praeiens
suam fundat intentionem super animalia, si-
ve vegetabilia, quae valde remota sunt, cum*
invi-

inveniantur mineralia satis propinqua, nec credendum est omnino, quod aliquis Philosophorum posuerit artem in prædictis, nisi similitudinariae.

Alij passivum hoc agens quæsiwerunt in medijs mineralibus, ut in Marchesita, Tutia, Magnesia & similibus at itidem vanè cum ut bene ait Rhenan. lib. 2. pag. 126. ad Lapidem requiratur *media substantia Mercurij, atqui hanc in se minora mineralia non habent ergo.*

Lapis Philosoph. non inquiratur in minoribus mineralibus.

Quæsiwerunt alij hoc agens passivum in salibus, atramentis Boracibus & aluminibus, sed itidem frustra, cum per aquas fortes, aut aliud corrosivum, corpora metallica Philosophicæ non calcinentur aut solvantur, non obstante enim tali calcinatione & solutione, evaporatis illis corrosivis, iterum corpora ut prius erant reducuntur, absque omissione ponderis, coloris, fluxibilitate & ductibilitate aliisque requisitis essentialibus, & præsertim duo perfectiora metalla.

Lapis Philosoph. non inquiratur in salibus &c.

Tentaverunt alij inquirere hoc solvens passivumque agens in sale roris Majalis, ipsoque aëre, quem miris modis capiebant, & in sal reducebant, alij accipiebant salia non fixa, uti est sal nitrum, sal

Lapis Philosoph. non quæritur in aëre aut rore Majali.

antimonij &c. Hæc aëri exponebant, arbitantes hæc magnetica virtute attracturos sibi similem spiritum, quæ salia postmodum destillabant in spiritum, quem asseriebant esse mercurium Philosophorum, & in oleum, quod sulphur appellabant philosophorum, sed nihil invenerunt, in rebus tam longe quæsitis.

*Lapis
Philos.
non in-
quira-
tur in
oleis
metal-
licis.*

Alij prædictum solvens investigarunt in oleis maximè metallicis, at etiam contra intentionem & consilium Philosophorum, ut ad rem Theophrast. in auror. Philosophor. cap. 10. fol. 84. *Non minus etiam caveri debent, omnia olea vitrioli, & antimonii, similiter omnia olea metallorum, tam auri quam argenti.*

*Lapis
Sophor.
non fit
ex auro
& ejus
Mercurio
vel
sale.*

Hinc cadit opinio eorum qui putant lapidem confici posse ex auro & ejus mercurio, vel sale, cum enim actio fieri debeat inter qualitates contrarias, aurum autem & ejus mercurius, ambo sunt calidi, & inter pares non detur actio & reactio, aliunde duo mares non generent, ergo ex his implicat fieri *lapidem Philosophorum.*

Somniarunt alij hoc solvens Mercurios esse metallorum imperfectorum, sed labore frustrati ignorantiam suam desleaverunt, de his enim mercuriis sic decernunt

nunt Philosophi: quare sciendum est, quod Solvens Mercurius verorum alchymistarum, non est *sive agēs* Mercurius corporis ex metallis, sed est omnium *passivū* istorum principium & radix. Adrop. Philo- *nō sunt* soph. Theat. chym. vol. 6. & solut. Philo- *mercu-* soph. Theat. chym. vol. 6. pag. 4. Nostrium *rij cor-* *porum.* argentum vivum nunquam in corpus perfe- *ctum* obduruit. Sic Harmon. chym. David Lagne. in Theat. chym. vol. 4. argentum vivum elige quod non ex plumbo vel aliquo metallo confectum sit per artificium &c.

Quare alii passivum hoc agens Mercurium vulgi esse statuerunt, sed & hi prioribus non peius erraverunt, quare scribit tractat. de 2. mater. Theat. Chym. vol. 3. *Mercurius vulgi nō est agens passivū.* Non sunt audiendi hi, qui putant mercurium vulgi semen esse metallorum, & ita corpus loco seminis accipiunt, non considerantes, quod & dictus mercurius vulgi suum in se habeat semen. Et lapid. Physic. secret. Theat. Chymic. vol. 4. cap. 1. Argentum vivum esse primam materiam, sive primum ens omnium metallorum, apud Philosophos sat constat, sed cave id existimes esse argentum vivum vulgare, quem lythargyrium quoque nominant, argentum vivum quidem est, sed non vulgare, vulgare enim mortuum est, & ad opus Philosophorum minus aptum, sed vivum est Philo-

*Philosophicum, hoc est arte coadjuvate natura
rite preparatum.*

Mercurius anti-
timonij
non est
passi-
vum a-
gens.
Accesserunt propinquius alij, & agens
prædictum passivum Mercurium antimo-
nij esse concluderunt, vtpote qui adhuc in
nullum maleabile metallum transitum fe-
cit, inducti a Basilio, qui scribens de Anti-
monio ait: quod is qui confectiorem Mer-
curij antimonij novit, non procul à meta-
lagitam suam volare fecerit. Verum quid-
quid dicatur de Mercurio antimonij, & is
scatet suis superfluitatibus, tam essentiali-
bus quam accidentalibus, non minus ac o-
mnes Mercurij, quæ si non tollantur, arti
omnino est ineptus, quæ non totum Mer-
curium, sed mediam ejusdem substantiam
requirit, quare excusamur ab ejus inquisi-
tione & laboriosa præparatione, cum præ-
manibus sit à natura fabricatus, qui facilius
tam essentialiter, quam accidentaliter pur-
gari ita potest, ut arti secure applicari pos-
sit, quod igitur per pauciora fieri potest, per
plura fieri non debet.

In qui-
bus ars
non est
inve-
sti-
ganda.
Monitos proinde generaliter vult ar-
tis inquisitores bonus ille vir Comes Ber-
nardus Trevisanus part. 2. pag. 116. vt non
inpendant labores suos in inquirendo utro-
que agente, in generibus cunctis vitriolorum,
alu-

aluminibus, atramentis, salibus, ære viridi,
borace, sale nitro, tartaro arsenico, aut pig-
mento, tutia, sale armoniaco, Mercurio vul-
gi, alumine plumoso, calce viva, aquis forti-
bus, herbis, animalibus, eorumque partibus,
ut capillis, sanguine, ovis, omnibus minera-
libus, & metallis imperfectis, in Mercurio
precipitato, sublimato, spiritibus fixis, croco
martis, æreusto, zinaberi, sulphure vulgi, tin-
ctura antimonij, in pars cum parte, aug-
mentis, erocis metallorum & similibus, &
bene quidem, quia opus nostrum nil ingre-
ditur, quam Mercurius de Mercurio, & Sul-
phur de Sulphure.

Conclndo itaque Mercurium vulgi
(melior est virgineus, qui in Idria Carinthia
reperitur) & Mercurium antimonij, si
quem non piget eundem investigare (qui
paratur per salia resuscitativa, species re-
mollientes & dividentes per putrefactio-
nem, debite enim putrefactione peracta,
accipiatur parum de putrefacto pulvere, &
fricetur moneta aurea, quam si dealbave-
rit, & conspecti fuerint granelli Mercurij,
putrefactio rite est, & debite peracta, &
materia ad dandum mercurium habilitata)
si tam essentialiter, quam accidentaliter,
vt eorum habeatur media substantia (hic
opus

*Solven-
tia sunt
Merca-
rius
vulgi, et
anti-
monij.*

opus hic labor) sint deparati cum conser-
vatione sui humidi radicalis & formæ cur-
rentis esse agens passivum.

*Mercurij me-
dia sub-
stantia
est sol-
vens a-
densq;
passi-
vum.*

Possem numerosissimis auctoritati-
bus paraprophi hujus sententiam reborare,
nisi brevitati studerem, sufficiet ad demon-
strandam rei veritatem vnam alteramve
adducere *Adeptorum* auctoritatem, sic e-
nim scribit Bernardus Trevisanus: *differen-
tiam esse ponendam inter argentum vivum
crudum, quale venit de minera, & inter ar-
gentum vivum purum ac mundum, qui ex
crudo mediante arte paratur, unum est ar-
gentum vivum natura, alterum artis, tamen
ex naturali arte paratum & extractum. Et
Princeps Philosophor. Geber: materia per-
fectionis non est argentum vivum quale est in
natura sua, nec est ipsum totum, sed pars il-
lius: fiat igitur electio purioris partis vel sub-
stantie argenti vivi relictâ & rejectâ parte im-
purioris. Ad rem Theophrast. in tinctur. Phy-
sicor. cap. 4. fol. 924. artic. A. Et sic si sapias,
quare ad opus tuum Leonem in oriente, & a-
quilam tuam in meridie, & non invenies
meliora materialia ad opus tuum alibi, quam
in Ungaria & Idria. Et mihi præ cæteris
charissimus Philaleta, verus lapidis posses-
sor, adhuc vivens, & ut fertur in affrica e-
xistens,*

xistens, Tractat. 1. de metallor. Metamorphos. cap. 8. pag. 47. *Norint itaque doctrina Flij, materiam Mercurij vulgaris, Mercurij Philosophici materiam ingredi debere ac posse, quamlibet non totam qua in isto conspicitur substantiam.* Idem Tractat. 3. Fons Chym. Philosoph. pag. 104. *Mercurius enim vulgi est aqua, sed deest ei spiritus, & vis ignea ad urendum, supple si potes, quod deest summo cum artificio, tum non amplius erit Mercurius vulgi, sed similis nostro.* Hinc jubent Philosophi Mercurio superflua demere & deficientia suplere. Et Tractat. de metallor. metamorphos. cap. 8. pag. 46. *Operationes Mercurij Philosophici in causis suis non apprehendunt, incerti ea propter aliquid vice vulgaris Mercurij expetunt. Non autem norunt, in quo deficit Mercurius vulgi, ne sapientum sit verus, & tamen rejiciunt.* Pulchre arcan. Hermet. Philosoph. opus, pag. 230. *Mercurium illum Philosophorum non esse argentum vivum in natura sua, nec in tota sua substantia, sed mediam & puram ejus essentiam, quæ ab illo originem sumpsit, & ab illo creata est, graviorum Philosophorum sententia adstipulatur experientia.* Et Introit. apert. ad occlus. Reg. Palat. Tractat. 2. ad rubin. cælest. pag. 66. *Ut ergo probe tandem*

dem intelligas, quæ sit aqua nostra, per circumstantias dico tibi (idque charitate commotus) quod sit viva, currens, clara, nitida, albissima instar nivis calida: Humidaque aerea, vaporosa & digerens. Et talis est revera forma ejus extrinseca, quam vidi, manibus feci, & adhuc ad demonstrandum possideo.

Finio Paragrophum hunc, cum Epistola Bernard. ad Thom. de Bonon. pag. 314. Errare illos summopere, qui putant ex Mercurio claram & transparentem aquam esse extrahendam, qua cum se mira perpetrare posse confidunt, posito enim educi posse, talem aquam, ea tamen operi nostro est inutilis: nam quamprimum Mercurius a natura sua exuitur ab opere Philosophico excluditur, nam spermatica seminis sui, & metallica natura est excutis, ac proinde humido suo spoliatus, operi consequenter redditur inhabilis. Ac proinde ut ad initium huius Paragrophii dixi, ante & in ipsa essentiali & accidentali sua purgatione, forma ejus currens non debet corrumpi, sed omni studio conservari, & hoc quoad viam siccam: humida legatur, apud Basilium & ejus sectatorem Joannem de Monte Snyders in metamorphes. sua Planetarum, & Elementis magicis, Præcurs. Eliæ Antist. &c. & hoc de agente passivo

Mercurius non est alterandus.

Minor est difficultas in inveniendō agente propinquo activo, tamen & hic suā non caret controversiā, cum aliqui agenti passivo addi debere ad opus *lapidis animam* auri contendant: verūm ruit controversiæ basis, si ostendatur implicare talem ab auro animæ extractionem, vt pulchrè Arcan. Hermetic. Philoso. opus pag. 222. *Circa autem extrahenda ab auro tinctura tota philosophantium plebs insudat, & graviter torquetur, credunt enim illi tincturam à sole separari, & separatam virtute augeri posse. Verum:*

*Spes tandem agriculas vanis eludit ar-
stis.*

Et Sendivog. in Præfation. licet reperiuntur quidam male feriati, qui aut ex invidia, aut malitia, aut metu detectionis imposturarum suarum clamitent auro suam animam posse extrahi, ac pomposâ & vanâ ostentationis delusione, alieno reddi corpori, non sine temporis, laborum, ac sumptuum iactura & detrimento: sciant pro certo Hermetus Filij, ejusmodi animarum vt loquuntur sive ab auro, sive a luna (quâcunque viâ vulgari alchymistarum) extractionem, meram esse persuasionem, quod quidem à multis non creditur, sed tandem per experientiam & so-

*Anima
auri ne-
quit ex-
trahi
vulgari
alchymi-
cò mo-
dò*

lam veritatis magistram cum damno verifi-
catur.

Similes itaque animæ vel tincturæ ab auro extractiones, sunt solum auri rarefactiones, tales enim tincturæ rursus igne fusionis in corpus aureum & maleabile fundi possunt. Et licet in tali per menstrua extractione aurum album remaneat forinsecus, si illud tamen per antimonium fundatur, intrinsecus color educitur & pristinum colorem aurum reaquirat, neque plus ut talis extracta tinctura ponderat tingere valet, ut ex scriptis Philosophorum abunde patet.

*Aurum
vulgi est
mate-
ria pro-
pinqua
lapid.*

Concludo itaque & statuo cum adeptis aurum vulgi esse agens propinquum non verò proximum ad lapidem Philosophorum, sic enim in Rosar. legitur: *Res non sunt nisi secundum naturas eorum, ut homo de homine, & leo de leone.* Et Introit. apert. ad occlus. Reg. Palat. pag. 46. *Quare aurum nostrum est lapidis nostri materia proxima, aurum vulgi propinqua.* Aurum ergo ut in claris non dimorer est principium aurificandi sicut ignis ignificandi.

*Mercurius
est
sentia-*

Positò ergo Mercuriò pro solvente & agente passivo, maxima est difficultas per præviam essentialem & accidentalem purgationem

gationem ejus obtinere mediam substan-
 tiam, quam adire non licet, nisi remotis
 omnibus superfluitatibus Mercurij: at ig-
 nis valde intensus requiritur, qui potens
 sit, huic allato juveni pennas suas combu-
 rere, ostendam ignem in Flamello, in suis
 figuris Hieroglyphic. pag. 21. *In principio
 erat pictus juvenis pedibus allatus cum cadu-
 ceo, quo percutiebat capsidem suam ferream.*
 Cæterum inquiratur, in Introit. apert. ad
 occlus. Reg. Palat. in hermetic. Philosoph.
 oper. in Metamorphes. planet. Joan. de
 Monte Snyder. Alexand. Suchben. tractat.
 de Antimon. Joan. Francisc. Mirandul. In
 cognito Philosoph. de inquirendo & inve-
 niendo lapide Philosoph. Aurei Veller. lib.
 1. Theat. chym. vol. 5. Frat. Basil. Vallent.
 Præcurs. El. Antist. Philosoph. Specul. in
 Theat. Chym. vol. 1. Incert. Anth. & Al-
 chym. vol. 3. Theat. Chym. Bernard. Tre-
 visam. Epistol. ad Thom. de Bonon. In-
 struct. de arbor. solar. Theat. Chym. vol. 6.
 Sendignog. Rosar. magn. in Turb. Mayer.
 aliisque adeptis, bonisque authoribus.

Et ut candidè loquar, relego lectorem
 ad Introit. apert. ad occlus. reg. palat. cap.
 6. quod sic habet: *dicam itaq; sulphur exter-
 num comburens adharere pertinaciter chao*

nostro, quod juvenis allatus horret ac fugit,
esto hic tibi Diana propitia, qua feras domare
novit, cujus bina columba aëris malignitatem
contemparabunt, quod per poros facile ingreditur
adolescens concutit statim proledeos nubem
tetricam suscitatur, lucem a tenebris sepe a se-
ptima vice eritque hac creatio Mercurii So-
phica completa.

*Diana
quid.*

Diana quadrupliciter consideratur,
nam primo Diana est Balneantium Dea. Se-
cundo consideratur Diana ut est Venato-
rum Dea. Tertio Diana in cælo est luna.
Quarto Diana apud inferos est proserpina
ad eandem praxim legatur præcitati auctor.
cap. 6. Hic est infans hermaphroditus a pri-
mis suis incunabalis per canem rabidum mor-
sus, unde hydrophobus aquam horret: sunt
tamen in sylva Diana bina columba, qua ra-
biem suam insanam mulcent, tum ne hydro-
phobia recidivam patiatur, aquis submergas,
in iisque pereat, quarum impatiens nigricans
canis rabidus ad aquarum superficiem ferè suf-
focatus ascendit, tu imbre ac verberibus il-
lum fuga ac procul arce, sic tenebra dispa-
rebunt fulgente lunâ in suo plenilunio, pennas
supepita, & avolabit aquila, itera hoc sep-
ties, tum tandem requiem adeptus es, nisi
quod decoctio nuda tibi incumbat.

Pnr-

Purgatō essentialiter & accidentaliter *Mercurius*
 Mercuriō tanquam agente passivō, eoque *purgatus ex calefactus.*
 excalefactō, quam excalefactionem studio-
 sē & necessariō faciendam innuunt philoso-
 phi cū scribunt : *Similiter argentum vi-*
vum, est omnium metallorum materia, quod
cum sit frigidissimum potest reddi calidissimum
bravi temporis spatīo artis ingenio. Rosar.
 magn. in turb. pag. 38. Et arcan. Hermet.
 Philosoph. op. pag. 220. *Spiritualis tamen*
amor virginem non polluit : potuit itaq; Beia
citra crimen, ante fidem datam Gabritio, amo-
rem contraxisse spiritualement, quō alacrior cali-
dior, & rebus conjugij aptior fieret. Utque
 brevis sim idem pag. 222. *Sulphure tamen*
invisibili prius impregnari debet, ut visibili
perfectorum corporum tincturā largiūs infi-
ciatur eamque multo cum fœnore rependat.
 Essentialiter itaque & accidentaliter purga-
 tus & excalefactus Mercurius ad peragen-
 dam solutionem habilitatus est, differtque
 his numeris à Mercurio vulgari.

In primis est summè expurgatus & ex-
calefactus, currens quidem, sed cursu len-
tiori, ponderosus, micans & resplendens
instar speculi. *Mercurij Sophici & vulgaris differentia.*

II. Nullā arte aliqua nigredo ab ipso
 separari potest, cūque destillatur nullas
 B 3 faeces

facies post se relinquit.

III. Positus super argentum calidum illud deaurat, cum è contra Mercurius venalis illud denigret.

VI. Permittit se absque additione alicuius rei in argentum in cupella remansens figere.

V. Mercurius vulgo venalis aurum & argentum non solvit, nequè se ita cum illis commiscet, quin ab ipsis seperari possit, hic verò Mercurius aurum & argentum solvit, & cum illis ita miscetur, vt nunquam ab illis seperari possit, cum semel mixtio facta est, sicut aqua commixta aquæ nullò modò seperari pòtest.

VI. Mercurius vulgi habet in se sulphur atrum pessimum & combustibile, hic verò sulphur inconcombustibile fixum & ruberrimum continet.

VII. Mercurius vulgi est frigidus & humidus, hic verò calidus & humidus.

VIII. Mercurius vulgi corpora metallica denigrat, hic verò deaurat & dealbat.

IX. Quantò plus Mercurius vulgi coquitur, tantò fit volatilior, hic verò quò plus coquitur eò fit Spissior & fixior.

X. Vis non obscurò discrimine Mercurium plebeium à Philosophico secernere?

misse

miscē aurum cum Mercurio vivo vulgi,
illis ignem subijce vehementiorem, illicō
videbis aurō subsidente vivum mercurium
evolare : Philosophico mercurio & auro
per eum soluto ignem submitte, ut prius,
tunc manifestè videbis solutum corpus a-
deò concordī & arctō complexu cum cor-
pore connecti, vt ambo vel simul abeant,
vel simul maneant.

Quandò itaque Mercurius hæc susti-
nuerit examina, erit ille Mercurius quem
describit Sendigvog. in Dialag. inter Mer-
curium artificem & naturam, in suo novo
lumin. Chymic. Scito quod est mihi unus
tantum talis filius, unus ex septem est, & pri-
mus est, ipse quoque omnia est, qui unus tan-
tum erat, & numerus ejus integer est, in illo
sunt quatuor elementa, qui tamen elementum
non est, spiritus est qui tamen corpus est, vir
est & tamen vices femina agit, puer est & ta-
men arma viri gerit, animal est & tamen alas
avis habet, venenum est & tamen lepram
curat, vita est & tamen omnia occidit, Rex
est & alter tamen possidet ejus regnum, fugit
ab igne & tamen ex ipso paratur ignis, aqua
est & non madefacit, terra est & tamen se-
minatur, aër est & vivit aqua. De quo sic
concludit Philaleta Tractat. 2. brevis Ma-

*Mer-
curij
Sophist
descrip-
tio.*

nuduct. ad rubin. Cælest. pag. 65. & 66.
*Tandem itaque Mercurius noster, non est
 Mercurius vulgi, est enim aqua pura, mun-
 da, clara, nitida, & resplendens, plurimâq;
 admiratione digna, cruda est, frigida & im-
 matura si ad solem compareretur: matura ve-
 rò calida digestaque respectu Mercurij vulgaris
 qui nullas habet huic similes qualitates, exce-
 ptò solò albedinis colore fluxusque sui forma,
 in quibus tamen ipsis per magna differentia.*

*Dubitū
 de vero
 Mercurio So-
 phico.*

At Dices. Sendivogius ait, si habetis
 rem, in aqua aurum sicut glacies in aqua
 calida solvitur, invenistis rem ex qua natu-
 raliter aurum crescit: & Philosophi semi-
 nandum esse aurum in terram albam folia-
 tam, atqui in Mercurio eò modò, ut docu-
 isti paratò aurum non solvitur ut glacies in
 aqua tepida, neq; est terra alba foliata, quæ
 siccam quandam speciẽ significare videtur,
 ergo Mercurius hic tuus non erit Mercurius
 Philosophorum, ad quod respondeo: & inci-
 piendo à membro 2. respondeo 1. certum
 esse per terrã foliatam nihil aliud debere in-
 telligi, quàm Mercurium nostrum, hoc enim
 opus nil ingreditur, quàm Mercurius noster,
 & aurum. Hinc ait Philaleta: *Considerârunt
 item, quod, ex quo verum esset auri ens pri-
 mum, adhuc volatile existens, quid ni esset a-*
 ger,

ger, in quo satis sol virtute augetur. Habet igitur se Mercurius noster respectu auri, tanquam terra bona respectu sementis, & ita non video rationem, cur Mercurius noster non possit vocari terra alba foliata. Respondeo 2. Terram albam foliatam vocari propriè tincturam albam, cui si addatur Mercurius noster progredi potest ex coctione majori cum fœnore ad sulphur rubeum Philosopherum, de quo videatur Philaleta. Hinc bene quid sit terra foliata explicat, arcan. Hermetic. Philosoph. opus, dicendo : *Nigro colori succedit albus, in quo datur primi gradus & sulphuris albi perfectio. Hic lapis vocatur benedictus, hac terra est alba foliata, in qua Philosophi aurum seminant,* Ad membrum secundum itidem respondeo : sicut enim glacies & aqua sunt homogeneæ naturæ, ita Mercurius noster & aurum, est homogeneous : sicut glacies resolvitur non ab omni aqua, sed ab aqua calida, ita aurum non à quovis solvitur Mercurio, sed ab eo, qui igne & sulphure suo per artificium nostrum est imprægnatus, & sicut aqua calida per calorem, quem ab igne recipit, redditur apta & potens ad glaciem dissolvendam, sic mercurius per additum sibi sulphur redditur habilis ad dissol-

*Terra
foliata
quid.*

vendum. Non tamen tam citò aurum in mercurio nostro solvitur, sicut glacies in aqua tepida. Ubi enim quis vidit unquam, naturam tam citò peragere solutionem alicujus rei, quàm citò glacies in aqua tepida solvitur.

Agedum consideremus parùm vegetabilia, nonnè dum semen lactucae in terram projicitur, antequam germinet, prius solvi in terra ab humore sibi conaturali debet? hæc tamen solutio, quam naturâ sola peragit, nonnè aliquot dierum spatiò peragitur? nonnè semina arborum utpotè durioris compagis quàm herbæ sunt, septimanas integras ad sui solutionem requirunt? si igitur in vegetabilibus natura lentò procedit passu in illorum solutione, quid quæso dicendum sit, de mineralibus, & vel maximè de auro, cujus elementa omnia sunt perfectè anatizata? Utrum hoc (cùm herbæ dies, arbores septimanas ad sui solutionem exposcunt) non menses integros requiret? Hinc etiam docent omnes Philosophi: primò quòd post conjunctionem mercurij cum auro primò incipiat fœmina agere in virum, ipsum dissolvendo. Secundò quòd signum solutionis perfectè sit intensa nigredo: Nigredinem autem hanc

hanc non statim apparere, sed post longum tempus. Non igitur aurum in mercurio (si tempus spectetur) tam citò solvitur, uti glacies in aqua tepida, quo ad sui solutionem, sed tempus non exiguum requiritur, ut perfecta compleatur tam solidi corporis solutio.

Quæ rerum perfectio omnium in magisterio, maximè in opere, primò, est difficilima ut testantur abundè Philosophi, qui ejus difficultatem opere & experientiâ sunt experti, solùm duos in testimonium adduco, sic enim scribit Præcurs. El. artist. cap. 2. *Docent itaq; quidam ipsum cum argento vivo, magnò artis studiò elaborato commiscere, eò namq; modò, nec aliò quòpiam exaltari potest ultra perfectionem suam naturalem, sed hoc non pervenit, nisi ad artificem solertissimi ingenij.* Et Introit. apert. ad occlus. Reg. Palat. tractat. 1. de Metallor. Metamorphes. pag. 41. *Aurum puta omnium corporum solidissimum, fixissimum, & fortissima compositionis, ignis patientissimum, & corruptioni minimè obnoxium, non ita facile in naturam huic sua adeò contrariam transit.*

*Solutio
duri o-
pus dif-
ficillim-
um.*

*Aurum
antimo-
nio pur-
gandū.*

Agens activum quod aurum esse statuimus per antimonium purgetur, nam ut aiunt saturnia regn. paragraph. 30. *Mascu-*

lo sibi lavacrum esse parandum. Vulcanus enim, ut Pœtæ fabulantur phœbum in stibio lavare solebat. Praxis clara excipiat ex I. clavi. Basil. valent.

Praxis ponderis De puratis agentibus, invicem debito pondere amalgamari, & amalgama, depurari, ovo includi, Hermeticè sigillari & ad furnum Philosophorum ad gradum ignis notum locari debent.

Solvere & calcinare idem. Corporibus ita impositis hæc solvuntur sive calimantur, solveri enim & calcinare idem est Philosophis ut constat litteratis.

Solutionis effectus. Cujus solutionis officium est, manifestum occultare, & occultum manifestare ut ad rem philateta tractat. I. de Metallor. metamorphes. cap. 5. pag. 20. Sciant ergo omnes artis filij, quod ad arcanum nostrum consequendum, opus sit auri semen occultissimum manifestare, quod non fit, nisi per plenariam ac omnimodam fixi volatilisationem, ac proinde formæ istius corruptionem. In hac igitur prima solutione, volatilifatur fixum & volatile figitur.

Calcinationis signum. Calcinationis huius signum innuit: Harmon. chemic. David. Lagn. theat. chym. vol. 4. pag. 747. corpora nigra facta ut carbo, sunt secretum nostræ veræ dissolutionis.

Quo

Quò totò calcinationis tempore do- *Calci-*
minatur Mercurius ut bene lil. de spin. *nationi*
vulf. theat. chym. vol. 4. pag. 903. ecce *domi-*
clavem operis vobis notificavi, & intimavi, Fami-
quàm diu enim nigredo durat dominatur fa-
mina. Et Harmon. Chym. David. Lagn.
Theat. Chym. Vol. 4. pag. 724. quàm diu
apparet nigredo obscura dominatur femina.

Variis nominibus hoc compositum *Varia*
in solutione existens nominârunt Philoso- *nomena*
phi, nempè plumbum, nam plumbum ex- *compo-*
terius est frigidum interius calidum : com- *siti Phi-*
positum hoc ratione sui Mercurii frigidum *losophi-*
est, & calidum respectu sulphuris latentis. *ci.*
Mundum ratione quatuor elementorum,
ficci calidi, frigidi & humidi hinc Virg. lib.
6. Æneid.

Quatuor hic primum nigrantes terga
juvencos.

Draconem apud Flamellum, mino-
taurum apud Virg. lib. 6. Æneid.

Hic crudelis amor tauri suppositaque fur-
to.

Pasiapha, mistumque genus prolesque bi-
formis.

Minotaurus adest veneris momimenta
nefanda.

Chaos in quo sunt omnia confusa ni-
gredo,

greco, tenebræ &c. ut apud Virgilium
citato lib.

*Spelunca alta fuit, vastoquæ, immanis
hiatu,*

*Scrupea, tota lacu nigro nemorumque
tenebris*

*Quam super hand vlla poterant, impu-
ne volantes.*

*Tendere iter pennis, talis sese halitu a-
tris*

*Faucibus effundens supera ad convexa
ferebat.*

De hoc composito extat fabula in O-
vidio Metamorphes. de senevolenti re ju-
venescere, quem Medea docuit, omnia sua
membra anotomia dividi, & decoqui in a-
qua vsque ad perfectam decoctionem, &
non ultra, & tunc omnia membra in suis
locis conglutinantur, & esset factus ju-
venis.

*Tres co-
lores in
opere
princi-
pales.*

Quò tempore colorum incipit domi-
nium, quorum tres Principales, quos vtpo-
te necessarios observare est artistæ, statuere
Philosophi, nigrum, album & rubeum, de
quibus vtpotè necessariis, eorum principio
medio, fine atque effectu, cum pleni sint
Philosophorum libri tacere censui.

Eadem ratione librorum Philosopho-
rum

rum ductus, typo non edo putrefactionis & nigredinis dominium, saturni aliorumque planetarum, & quantò hi tempore dominantur, solumque finiant dominium.

*Regimi-
na Pla-
netarū.*

Plurimas operationes ad decipiendos indoctos, inexcoquendo & elaborando illorum composito, adinvenerunt Philosophi, vtpotè, solutiones, calcinationes, destillationes, ingressiones, submersiones, conjunctiones septenas, dealbationes, quibus docent caput corvi dealbare, & nigredinem à composito tollere, cerationes cibationes &c. quæ legentes indocti in varias operationes deviârunt. Sciant proinde

*Res una
opera-
tiones
varia.*

cum sanioribus omnibus Philosophis & axiomat. Philosoph. in Theat. Chymic. Vol. 2. pag. 123. regimen excoctionis esse lineare, & omnia hæc in vase quod vsque ad finem operis aperire vetant Philosophi, contingere, fierique, & vnum opus & operationem esse, ita enim præcitatus auctor:

*Vas non
est ape-
riendū.*

Et scias quod Philosophi multa capita fecerunt de lapide & sublimatione, distillatione, separatione, putrefactione, ablutione, inceratione, calcinatione, quæ omnia sunt una. Et satur. reg. Paragraph. 64. Ros ille Mercurialis per externum calorem agitatus, ascendit & descendit, sicutque per obliquam hanc revolutionem,

nem,

nem, tam sublimationes quam imbibitiones, cobobationes, irrorationes, præcipitationes, elementorum separationes, digestiones &c. de quibus Philosophi peculiaria, quibus Sophistæ decipiuntur capita tradiderunt.

Jovis regimen quando. Terminata nigredine, in pulverem nigrum discontinuum unctuosum, cum incipit ad latera vasis compositum dealbari, Saturno succedit in regimine Jupiter, juxta id Virgil, lib. 6. Æneid.

Jupiter & rebus mox abstulit atra colorem.

Regimen lune quando. Cujus regimine finitò, succedit regimen lunæ, sub cuius regiminis fine, compositum manet albissimum, & resplendens, teste Gebro in Theat. Chym vol. 3. pag. 31. Tum Mercurius erit factus lapis pellucidus instar Chrystalli. Et Raymund. Lull. eod. theat. Chym. vol. 4. cap. 5. pag. 18. Et ideo, quando corpus ejus transruit de morte ad vitam, purum est, mundum, album & clarum resplendens in subtilitate magna.

Sulphur album Philosophorum. Et tunc habetur verum Sulph. album Philosophorum viâ longiori quæsitum, & materiâ proximâ lapidis & tincturæ albæ Philosophorum, sique in hujus Sulphuris albi decoctione perexeris, quo adusque rubescat, habebis Sulphur flavum & rubeum
Phi-

Philosophorum, materiam proximam lapidis rubri Philosophorum longiori viâ quæsitum.

Brevior eorum modus quærat in-
 philaleta & vulcano, sat est monstrasse viâ,
 licenim circa eorum investigationem bre-
 viori viâ decernunt Philosophi, & in primis
 Michaël Mayer. in Symbol. aur. mens. pag.
 165. Dividite vestrum lapidem in duas par-
 tes equaliter, unam pro rubro, alteram pro
 albo, ad tenendum utrumq; pro vestro commo-
 do. Et Arcan. Hermetic. Philosoph. opus:
 Quartus color rubens sive sanguineus, ab albo,
 solo igne extrahitur. Ita Introit. apert. ad oc-
 clus. reg. palat. cap. 19. pag. 50. quia sol
 noster est ex Mercurio nostro & pag. 53. Qua-
 propter si artem nôris, extrahere solem nostrum
 ex Mercurio nostro, tum ex una re opus perfici-
 cies, quod crede mihi, omni perfectione mun-
 dana est perfectius, juxta Philosophum: si ex
 Mercurio solo, inquit, opus poteris perficere,
 pretiosissimi utiq; operis indagator eris. In hoc
 opere nulla sunt superfluitates: at totum per
 DEUM viventem in puritatem conversum
 est, quia actio fit in uno solo. Deniq; pag. 54.
 Sulphur ergo nostrum omnibus cum viribus
 quere, quod crede mihi, in Mercurio nostro
 colliges, si te fata vocant.

*Sulphu-
rum
perfectio
quando.*

Quorum perfectionem & bonitatem Philosophi in his posuerunt signis, si fuerit album vel rubeum optimum, mundum cum rubore clarum, in se habens vim igne-
itatis simplicis non urentis, illud est res op-
tima quam accipere possunt operantes al-
chymiam, ut ex ea faciant aurum. Sic tra-
ctat. 5. Rosar. abbreviat. Theat. Chymic.
vol. 2. pag. 691. *In igne perseverans, ita ut
ab igne nunquam corrumpatur.* Hinc Philo-
sophi. satisfecerunt sapientes hominibus,
qui dixerunt, Sulphur nostrum non est sul-
phur vulgi, quia sulphur vulgi comburitur.

*Lapidis
Philoso-
phorum
confe-
ctio.*

Habitò Sulphure albò quacunque viâ
quæsito, idem sentiendum de sulphure ru-
beo, capiatur in hac viâ sicca, hujus pars I.
& Mercurij essentialiter & accidentaliter
purgati partes duæ (consentiunt cum Phi-
laleta cuncti in hoc pondere Philosophi)
miscantur & super marmor terendo incor-
porentur, deinde acetò & sale armoniacò
laventur, usque dum omnes nigras faeces
deposuerint, acrimonia salis, aquâ fontanâ
abluatur, ex siccentur super chartam hinc
inde apice cultri revolvendo, imponantur
ovo, quousque transactis omnibus colori-
bus generetur filius solis, sive lapis Philo-
sophorum juxta genus sui sulphuris.

Est

Est igitur lapis Philosophorum aurum solummodo digestum in supremum gradum puritatis, & subtilis fixitatis, ad quem per naturam sagaxque artificium potest deduci.

*Lapis
Philosophorum
quid.*

Nomenclaturam, substantiam & esse lapidis Philosophorum, depinxerunt antiqui sub fabula *Spinge*, quæ erat monstrum, habens faciem Virginis, pennas avis, & pedes Leonis, hoc monstrum omnes devorabat, sibi hanc quæstionem non resolventes, quid nempè sit animal bipes, idemque tripes & quadrupes, quam quæstionem Oedipus solvisse dicitur hoc modo : esse nempe infantem hominis, qui dum infans est, quatuor graditur, duabus nempè manibus, totidemque pedibus, vir pedibus duobus, & senex duobus pedibus & baculo. *Spinge Lapis* est Philosophorum, qui componitur ex sulphure & Mercurio Philosophorum, quæ est ejus infantia, & postquam est perfectus & senior auro fermentatur, & tunc constat ex tribus, auro, Mercurio & sulphure Philosophorum, quod est lapidis senium, quatuor sunt ejusdem quatuor elementa, calidum, siccum, frigidum & humidum. Constat ex corpore, anima & spiritu, & est tripes, habet in se quatuor elementa, & tunc est quadrupes.

*Figura
Lapid.
Philosoph.*

Lapidis Philosophorum in medicina virtus universalis. Perfectus itaque ut dictum lapis Philosophorum est cunctorum morborum debellator accerrimus, id quod medice in tuo *Præservativo Universal. Naturali* negas, cum scribis Articulo V. Dixi: *Præservativum Universalis*, splendidus & nimis arrogans fateor hic est Titulus, & putabunt multi, me ex via *universalis* illa Philosophica magni lapidis, ali-quod hic loci allaturum arcanum: at, si quod simile datur, dubito & dubitavi semper, non levi rationi innixus, an tantopere decantatus satis faciat promissis, universis morbis tam *præservatoriam*, quam *curatoriam* opem ferendi.

Lapis Philosophorum omnibus omnino medetur morbis. Verum quod opinione tua falleris ostendam in primis ex Theophrasto qui ait secret suo magic. de lapid. Philosoph. part. 2. pag. 280. hoc modo: Deus homini altum aliquod universale concessit, in quo non tantum unius elementi, sed omnium elementorum virtutes, & quinta essentia machina mundi sepulta jacet, ut nihil altius in rerum natura ad salutem humano corpori reperiri valeat, nihilq. humano corpori est affinius, quam dictus lapis, hoc enim sumptis sumitur quinta essentia, & totus regeneratur novus mundus, nam hominem suam regeneratam virtute restituit, confractum renovat, superflu-

um consumit, & defectuosum suplet, deniq;
totum microcosmum in debitam temperatu-
ram reponit, atq; in hoc conservat usq; ad ter-
minum vita à Deo deputatum. Hinc Har-
mon. Chymic. David: Lagn. in Theat. Chy-
mic. vol. 4. pag. 788. Habet virtutem effi-
caciā, super omnes alias medicorum medi-
cinas, omnem sanandi infirmitatem, tam in
calidis quam frigidis aegritudinibus, eò quòd
sit occulta & subtilis natura. Et Arcan. Phi-
losoph. in Theat. Chym. vol. 4. pag. 555.
Quemadmodum illustris ille comes Bernardus,
suā experiētiā luculenter testatus est, cum
tot difficiles ac deploratos morbos curaverit,
quòd longum esset recensere, cum ipsemet ille
referat, quòd podagricos, pestiferos, Epilepti-
cos, paraliticos, calculosos, hydropicos, Pbt-
yficos, maniacos, phreniticos, stupendò ac ra-
rissimò modò sanarit. Non minus Theo-
phrastus, de quo Epitaph. Salisburgi in No-
socomio ad S. Sebastianum ad templi mu-
rum erectum spectatur, hāc inscriptione:
Conditur hic Philippus Theophrastus, insignis
Medicinæ Doctor, qui dira illa vulcera lepram,
podagram, hydropesim, aliāq; insanabilia cor-
poris contagia mirificā arte sustulit, ac bona
sua in pauperes distribuenda collocandāq; ho-
noravit, Anno 1541. die 24. Septembris, vi-
tam

tam cum morte mutavit. Et Bernard. Trevisan. de se ipso in explicat. 4. part. pag. 416. Lapis Philosophorum sanat omnes morbos cujuscunq; sint generis vel speciei, ut ipse expertus sum, in multis leprosis, pestiferis, Epilepticis, hydropicis, heclicis, areketicis, phthisicis, colicis, lientoricis, melanchonicis, dysenteriacis, asthmaticis, stultis, moniacis, omni febre, paralyticis, apoplecticis, Iliacis, igne sacro, & in qualicunq; infirmitate, ut ipsemet expertus sum, neq; credidissem, nisi ipse vidissem & curassem. Qua de re ait Rosin. Hec medicina est etiam oculorum optima sanatrix, nam omnem fluxum lacrymarum stringit, attenuat, ruborem depellit. pellem vel tunicam delendo mollificat, granum, tela, albugo, cornu, ungula cataracta, inversio palpebrarum, estus, tenebrae, ac oculorum inflaturae. Hec omnia per medicinam hanc Philosophorum sanantur. Item sanantur etiam per eam, omnia genera apostematum, vulcera, vulnera, cancer, fistula, noli me tangere, anthracis, serpigines, impetigines, scabies, pruritus, & quidquid in numerabilium horum est, atq; non solum morbos omnes repellit, sed etiam senes rejuvenescit, ut habetur in Harmon. Chymic. David Lagn. Theat. vol. 4. pag. 789. Si de elixire nostro omni die usq; ad septem

Septem dies sumpseris pondus chorrobiorum, capili tui cani de capite tuo cadent, & resuscitentur nigri, & ita de senesies juvenis, & fortis, ratio est, quia lapis Philosophorum nihil est aliud quam purus ignis, sive calor naturalis.

Ita legimus hujus medicinæ usu Præbyterum senem juventuti fuisse restitutum, de quo hoc exstat Epitaphium.

Hic jacet Decanus edentulus & annus, nunc rursu dentescit, nigrescit & hic requiescit.

Sterilitatem quoque lapis hic Philosophicus fugat, ut legitur in Harmon. Chem. David. Lagn. Theat. Chym. vol. 4. pag. 796. Sic Septuagenarius luxuriat, eaq. facit, quæ juvenis 40. annorum.

Et hæc sufficiant ad tui sociorumque tuorum incredulitatem prosterndam.

Cæterum lapis Philosophorum ut est infinite multiplicabilis, ita etiam infinite tingit, utrumque patet ex Philosophis, sic enim scribit Laurent. Vent. de lapid. Philos. in Theat. Chym. vol. 2. pag. 308. Quia omnino medicina Philosophica in infinitum est multiplicabilis. Et Respons. ad Aubert. eod. Theat. Chym. vol. 2. pag. 175. Tunc Salamandram suam solutionibus & coagulationibus reiteratis in virtute argenti, & cum novo fermento in virtute & quantitate, idque

*Lapis
Philosophorum
tingit
in infinitum.*

in infinitum similiter axiomat. Philosoph. *Dives est ille qui particulam habet nostri elixiris, quia potest augeri in infinitum, si dissolvamus nostrum pulverem siccum, & facias horum frequentem coagulationem.* Et Idea perfect. Philosoph. Hermet. in Theat. Chym. vol. 6. pag. 150. *Ubi observandum quod divinus lapis Philosophorum in qualibet multiplicatione, sive albus sive ruber ille fuerit, acquirit sibi deculpam virtutem majorem, quam habebat ante multiplicationem, adeo ut si primâ vice unum pondus ipsius convertisset centum pondera meralli imperfecti in argentum vel aurum, secundâ vice unum pondus convertet mille, Tertiâ vice decem millia, & quartâ vice centum millia, & sic procedendo in infinitum.*

Ex ita quidem ut si mare esset Mercurius posset totum tingi in aurum, neque in hoc ulla est implicantia: nam si tota terræ machina esset pulvis pyrius, ipsique scintilla ignea admoveveretur, tota conciperet ignem. Vel si esset homo tam altus & vastus, ut est terrarum orbis, & à serpente imperceptibili ferè punctura læderetur; nonne toto vasto corpori, venenô palanti brevi temporis intervallô inficeretur. Quare ad tantam perfectionem aliqua tinctura reduci

duci non posset, ut semper & semper magis
& magis tingeret, si semper additione sui
principij intensive intenderetur.

Prinsquam autem super metalla pro- *Lapis*
iiciatur fermentari debet, de qua sicut & *ante*
multiplicatione cum pleni sint Philosopho- *proje-*
rum libri hic sistendum. *ctionem*

Ita quoq; metalla ante projectionem *fermen-*
purganda esse suadent Philosophi, ut tin- *tandus.*
ctura eo facilius in ea operari possit. *Metalla*

Purgatur autem saturnus si in mini- *ante*
um reducatur & sal, quod sal facile in corpus *proje-*
mundum abit. Jovem non est purgare ne- *ctionem*
cesse cum Anglicus sat sit bonus. Mars vero *purga-*
cum sit difficilis fusionis raro ad projectio- *da.*

nem adoperatur. Venus purgatur deal- *Metal-*
batione absque tamen arsenico. Mercurius *lorum*
sale & aceto aliquoties lotus. *purga-*

tio.

Projectio lapidis super metalla purga- *Proje-*
ta ut est saturnus, Jupiter & venus fieri de- *ctio su-*
bet, juxta doctrinam Introit. apert. ad o- *per Me-*
celus reg. palat. cap. 34. pag. 77. & aliorum *talla*
Philosophorum clare de hac tractantium. *imper-*

Consulo id solum ex Isac. Holcand. *fecta ut*
oper. mineral. in theat. Chym. vol. 3. pag. *fiat.*
360. ut tinctura alba non projiciatur nisi *Proje-*
super Jovem Anglicum, ratio est: quia Ju- *ctio tin-*

piter metallum proximum est lunæ, cum *ctura*
albe si- *at super*

Jovem anglicū. enim Jupiter crudum & incoctum est corpus, & lapis nihil aliud facere habet, quam Jovem percoquere, facile inde projectio & brevissime peragitur, cum enim cætera metalla immundiora sunt ipso Jove projectio non fit tam alta & lucrosa, maximè cum proicitur lapis albus ad alia metalla diutius cum iisdem in igne fluere debet.

Proje-ctio sup. Mercurium ut fiat. Super Mercurium aceto & sale lotum projectionem docet Bernard. in declarat. quart. part. pag. 207. quod nempe Mercurii partes centum in tigillo debeant calefieri quo vsque stipulam siccam in ipso intinctam comburant, & super has debeat proijci lapidis pars vna, atque totus Mercurius convertetur in elixir tingens friabile, de hoc fumi debet rursus pars una, & proijci ut suprà doctum suprà centum partes Mercurij calefacti atque hæc 100. partes rursus in elixir transmutabuntur, de quo si proijciatur pars vna supra centum partes Mercurij calefacti totus Mercurius in aurum vel argentum juxta speciem lapidis transmutabitur.

Mercurius absque tinctura Philo- Hinc quæres primo, utrum Mercurius cum & emolumento absque tinctura Philosophorum figi possit.

sophi- Ad quod respondeo primo, esse quosdam qui eundem variis modis solent figere

& coagulare, verum solet semper jusculum *ca cum*
 carnis excedere pretium, & absolute lu- *jaatura*
 crum principe dignum ex similibus opera- *figitur.*
 tionibus non resultabit. Respondeo pro-
 inde secundo, Mercurium absque tinctura
 alba vel rubea, cum emolumento principe
 digno figi non posse, docet id expresse Al-
 bert. magn. de lapid. Philosoph. cap. 1.
 theat. chym. vol. 4. pag. 842. *argentum*
vero vivum densam videtur habere substanti-
am, quod patet ex gravedine sui ponderis im-
mensi, quodque aurum praeponderat, dum in
in sua natura fuerit, & est fortissima compositio-
ais, & natura uni formis, quoniam non
seperatur, in partes autem nullatenus se divi-
di permittit, quia aut cum tota sui substantia
ex igne recedit aut cum eo in igne remanet
stans. Et Harmon. chym. David. Lagn.
 cod. vol. 4. theat. chym. pag. 793. Arnol-
 dus in libro sui testamenti dicit, quod Mercu-
 rius non potest retineri cum quocunque, corpo-
 re, absque Physico lapide, & ideo omnes opera-
 tiones aliae sunt Sophisticae & in utiles. simili-
 ter differit correct. Richard. anglic. in theat.
 chym. vol. 2. pag. 389. *est autem argentum*
vivum homogeneum in natura, quia aut totum
remanet in igne, & fixum, aut totum evolat
in fumum, cum sit incombustibile & aereum.

Possem

Possẽm hic voraginem textuum aducere sed brevitati studens sufficiat me veritatem dixisse, qui non credit, agrediatur Mercurium si suo nolit parcere marsupio.

*Lapis
Philoso.
quomo-
do tin-
cturam
diffun-
dat.*

Quæres secundo, quomodo *lapis Philosophorum* tingat tincturamq; metallis imperfectis impartiatnr? ad hoc respondet introit. apert. ad occlus. reg. palat. tractat. 2. brevis manu duct. ad. rub. cælest. pag. 33. *Verum tamen ita se res habet, pars unaquæq; tincta est contigua parti ad instar fermenti, tingit, itaq; elixier id quod proximè tangit tinctura parum debiliore quam ipse fuit praditus & imbutus, hoc rursus quod sibi proximum est tincturam communicando fermentat, idq; tam diu usq; dum tota massa ad perfectionem veri auri perducitur. Hoc autem fit brevi temporis spatio, ob agentis nostri spiritualitatem, qui cum verus sit ignis metallicus, non secus ac elementaris ille, durissima quævis corpora imperceptibiliter penetrat, & calefacit, etiam vel illas partes, quæ à carbonibus non fuerunt tactæ, sic & hic metalla per ignem resoluta & fusa, momento sua virtute penetrat, intrat & tingit.*

*Recapi-
tulatio
confe-
ctionis*

Implicat ergo viâ, ut recapitulationis loco ex supradictis ostendam, tam in via sicca quam humida absque Mercurio Philosophorum ad ipsum tantopere perquisitum
lapi-

Lapidem Philosophorum deveniendi : hic ergo
 omni studio ad metam Philosophicam ob-
 tinendam est perquirendus viam ad eum
 superius ostendi, & denuo ostendunt quæ-
 stion. & respons. de lapid. Philos. in theat.
 chym. vol. 2. pag. 123. scribentes : Philoso-
 phum naturam imitari oportet, ut terram illam
 virginem paret, mundet, calefaciat, & a suis
 superfluitatibus & peccato originali, quod à
 parentibus contraxit, lavet, purificet, & re-
 dimat opere pratum est hoc faciant, hoc est su-
 perflua demere & deficientia suplere, quid in
 Mercurio superfluum esse dicis? dico terra ob
 Adæ lapsum, & omnia etiam esse maledicta,
 & per consequens morti obnoxia, & redem-
 ptione opus habuisse, nihil enim inquinatum,
 aut abominationem patiens ingreditur para-
 disum, nisi per ignem & aquam, mundetur
 & regeneretur. Terra autem circa quam se-
 minatur aurum Philosophorum, est Mercu-
 rius ipsorum, sed antiquam eo nomine insig-
 niatur, necesse est (ut antea dictum) ut mun-
 detur & excalescat.

Sulphur
 Philosophorum
 quomo-
 do utra-
 que via
 obtine-
 dum

Mercurius ergo Philosoph. A. est & O.
 Philos. sine quo nil principiatur, minus fini-
 tur. Socius hujus tam alti mysterij Sulph. est
 Philosoph. quacunq; etiam via quæsitum,
 de cujus utraq; via Introit. apert. ad occlus.

Reg.

reg. palat. cap. I. aurum igitur aurificandi
 verum unum solum principium esio. Est au-
 tem aurum nostrum duplex, quod ad opus no-
 strum expetimus, maturum puta fixum lato-
 nem flavum, cuius cor sive centrum est ignis
 purus, Quare corpus suum in igne defendit,
 in quo depurationem recipit, ut nihil ejus Tyr-
 ranidi cedat, hoc in opere nostro, albo crudiori
 sperniati femineo conjungitur, in quo sperma
 suum emittit, tandem vinculo indissolubili
 utrumque coit - sic fit noster hermophroditus,
 utroque sexu pollens. Mortuum est itaque
 aurum corporale priusquam cum sua sponsa
 conjugatur, cum qua sulphur coagulans, quod
 in auro est extraversum invertitur: sic ab-
 sconditur altitudo & manifestatur profunditas
 Sic fixum ad tempus fit volatile, ut nobilio-
 rem postea statum hereditario possideat, in quo
 fixitatem prapollentem obtinet. Idem cap.
 II. pag. 22. considerant item quod ex quo
 verum esset auri ens primum (Mercurius
 nempe Philosophorum) adhuc volatile exi-
 stens, quidni esset ager, in quo satus sol virtute
 augetur ea propter solem in eo sem posue-
 runt, & quod admirationem facile patrarer,
 fixum in eo factum est volatile, durum mol-
 le coagulatum dissolutum, stupente ipso natura.
 Et pag. 52. atsi in sole vulgi opereris, illud
 opus

opus propriè non est opus nostrum, & tamen ad opus nostrum rectè ducet determinato tempore suo. Sic pag. 53. At si in opere solis vulgi processum inceperis, actio tum passioque fit in re bina quarum utriusq; media substantia capitur rejectis facibus. & Arcan. Hermet. Philis. opus pag. 238. Aquilam & Leonem utrumque optime purgatum in claustro suo pellucido reconde & copula, vestibulo strictissime clauso, & custodito, ne ipsorum halitus exeat, aut àër extraneus se insinuet, aquila in congressu discerpit, & vorabit Leonem, longo deinde somno correpta, & stomacho turgente hydrops facta in cetum nigerrimum mirabili quadam Metamorphesi transibit, qui pennis sensim explicatis volare incipiet, & volatu è nubibus aquam decutiet, donec pluries madefactus sponte pennas exuat, deorsumque relapsus in Cignum migret candidissimum. Atto iti mirentur, qui rarum causas ignorant, considerantes, mundum nihil aliud esse, quam continuam Metamorphesim, mirentur perfectè digesta rerum semina, in summum desuisse candorem, Philosophus in opere suo naturam imitetur. Hinc versus in theat. chym. vol. 4. de ration. progignend. lapid. Philosoph. pag. 409.

*Si ficum solvas , faciasque volare
solutum ,*

*Et volucrem figas , faciem te vive-
re tutum ,*

*Conjuncta disjunge rursus disjun-
cta rejunge ,*

*Liqua duratum , dura liquatum ,
dicam te beatum .*

Et Arnold. de villa nova in specul. al-
chym. vol. 2. pag. 543.

*Hæc ars est rara , & levis & brevis
hinc quoque chara ,*

*Et res est sola , & vas solum , co-
actio sola ,*

*Candida si rubeo mulier sit nupta
marito :*

*Sic complectuntur se , sic quoq; con-
cipiuntur ,*

*Mercurius solem foliatum destruit
omnem .*

*Hunc solvit , mollit , animam decor-
pore tollit ,*

*Hunc partitur dividit , hunc com-
ponere novit .*

Ad eundem scopum supra citatus Introit. apert. ad occlus. reg. palat. tractat. 3. Fons Chym. Philosph. pag. 98. & 99. *Quare non ideo jubemus, sulphuri maturo (idest auro) Mercurium crudum & volatilem (idest Mercurium Philosophorum) commiscere, ut asseramus, aliud esse sulphur in uno, quam in alio, & alium Mercurium: ubi enim tum esset metallorum homogeneitas, quam in lapide nostro asseveramus. Sed ideo nos duas has species commiscemus, ut breviori longe spatio, quam natura simplex aurum in mineris formavit, nos artificio nostro, aurum mille gradibus plus quam perfectum perficeremus. Natura quippè ex solo Mercurio, crudo & humido, & frigido absq; ulla additione subter terras aurum longa decoctione generavit. Verumtamen ars ad opus contrahendum, Mercurio per artem mundatissimo, sulphur maturum & fixum immittit, atq; ita virtutem sulphuris digestissimam per Mercurium extrahit, qua vis sulphurea, Mercurium fortiter immutat, & perficit in Elixir completum. Is idem cap. 19. pag. 49. Et impone igni dando calorem in quo bulliat sudetq;, sudorq; ejus circuletur, & hoc die & nocte per dies noctesq; 90. & videbis Mercurium hunc, omnia elementa solis vulgi disgregasse, & iterum con-*

D

junxisse.

*junxisse. Idem pag. 50. Et si operatus fueris in Mercurio nostro cum auro vulgi, regimine debito, ex iis centum & 50. diebus habebis aurum nostrum, quia sol noster est ex Mercurio nostro. Similiter pag. 51. Tu hoc in sole vulgi immediate non inuenies, at ex illo per mercurium nostrum digerendo per dies 150. inuenies veram hanc eandemq; materiam, qua est aurum nostrum, via longiori quasitum, nec adhuc tam pollens, ac illud quod natura ad manus reliquit. Et pag. 49. Nactus hoc sulphure, ne credas te habere lapidem, & ejus veram materiam, quam possis in re, imperfecta intra septimanam querere & inuenire. Hac est via nostra facilis & rara, & reserua-
uit hanc DEUS pro pauperibus & contem-
ptis abjectisq; suis Sanctis.*

Hoc unico remedio Austria Cunctis dominaberis terris.

ET hæc de lapidis Philosophorum in via
ficca possibilitate, realitate & existen-
tia scripta satforent, ad convincendum
authorem suosq; asseclas præservativi vni-
uersalis & naturalis, nisi ad maiorem ejus
confusionem & artis eminentiam atq; ple-
nariam dillucidationem etiam viam humi-
dam

dam utpote faciliorem & breviorē, sub historia annectere eſſet animus.

In via ſicca docui & oſtendi, Mercurium eſſentialiter & occidentaliter purgandum eſſe ſub conſervatione ſuæ formæ, & currenti ſpecie, & nequaquam reducendum eſſe in ſpiritum, aquam, pulverem, vel ali- quod ſimile genus in hac tamen via humida, ejusdem ſpiritum requiro, quem Paracellus ſtruthionis ſtomachum, Luſius lunariam, Albert. magn. ſanguinem Draconis, Baſilius aquam ſaturniam, ſpiritum Mercurii, & Mercurium duplicatum, & alii aliis nominibus appellant. Unde quibus ex rebus hic Mercurius Philoſophorum, ſive hoc menſtrum ſub ſpecie aquæ trahi debeat, hunc paragrophum præmitto, ut oculis videatur, & manibus palpetur.

Spiritus Mercurij in via humida neceſſarius.

Menſtrum igitur de quo ſuperius mentionem feci in clangor. Buccin. ſic deſcribitur: menſtrum eſt id ratione. Cuius corpora metallorum naturali diſſolutione diſſolvantur, & ſpiritus eorum de potentia ducuntur ad actum.

Mercurius Philoſ. in via humida ſive menſtrum quid.

Quæritur igitur ex qua re hoc menſtrum paretur? quod potens ſit, aurum deſtruere, quod nec ignis, nec aqua, nec quodvis aliud elementum deſtruere valent? ad

Menſtrum unde eliciendum.

quod respondeo in memoriam reducendum tritum illud Philosophorum *natura natura letatur, natura naturam continet, natura naturam vincit.* Ergo ex his apparet quod illud ex natura convenienti esse debeat, ita ut solvens & solvendum in similitudine naturæ concordent, & ex una prodeant radice, neque differant nisi digestionem, & recordetur Bernard. Trevisan. dicentis part. 4. sui lib. ubi praxim explicat. Nonne dicit quod fonticulus & Rex sese invicem mirum in modum ament, & quod fons regem atrahit, non autem rex fontem. Et Geber. lib. investigat. perfect. magister. ait: *Quia apposita juxta se posita magis elucescunt.* Et licet Philosophi asserant menstruum nostrum ex quatuor extrahi debere corporibus, non ita intelligendum est, quod ex ipsis corporibus eliciatur, at ex imperfectis qualitatibus eorum, quapropter nec unum nec plura metalla accipienda sunt in propria sua natura, sed aliquod aliud, quod quidem ex radice metallorum habet suum esse, nempe ex sulphure & mercurio, & erat quippè in via, ut ex eo generaretur metallum, sed quia in illa materia omnes qualitates illorum quatuor imperfectorum metallorum in unum simul confuse concurrebant

bant certatim, & altera alteri obstabat, & ob alios defectus & impedimenta, in coagulatione & concoctione illius accidentaliter interjecta & obviam facta, defuit quidem realiter esse metallum, tamen de illorum omnium proprietatibus participat, unde à quibusdam Philosophis præsertim autem à Theophrasto astrum minerale, sive electrum immaturum nuncupatur, eo quod sit quasi quædam quinta essentia sive communis natura omnium istorum quatuor elementorum. Pro tua tamen aliquali satisfactione appendicis loco addo, quod invento eoque debito modo præparato menstruo, erit illud sæpius ritè destillandum uti præcipitur in axiomat. Riplei. paragroph. 1. *Distilles eam ante quam cum ipsa opereris aliquoties. Et infra: Distilla eam donec sit munda & tenuis ut aqua, colore cæruleo splendenti livide retinens simul suam figuram & ponderositatem. Item ibidem: Aqua debet septies esse sublimata, alias nulla naturaliter fieret solutio, nec putrefactionem ullam videbis picis instar liquida, nec apparebunt colores, ob defectum ignis in tuo vitro operantis. Similiter in lib. lil. Benedi. S. Thoma de Aquin. Sed ego dicam tibi modum, jam dixi in præcedentibus & adhuc dico, quod si*

Mercurium septies vivificabis sublimatum ipse reducet omne corpus in suam primam materiam. Intelligis quia satis dixi tibi.

*Menstrui
preparatio de-
tegitur
sub fabula.*

Hanc claram menstrui præparandi doctrinam, undeque illud sit petendum sequitur ejus mystica præparationis doctrina: cum enim metalla imperfectiora anhelassent mutari in solem ut id obtinere possent delegaverunt Mercurium ad Philosophum, qui hoc Mercurio dederat consiliū. Vade ad cæli plagam septentrionalem, & conspicias animal septem lucidis stellis inter alias signatum. Accipe terrestre quod correspondet ei in natura & habitat in cavernis profundis montium. Jugula illud marte existente in domo solis, & extrahe ab eo filiam ejus vivam, quæ cibetur per vices sanguine fratrum suorum, unaquaque existente in proprio domicilio, ut ab illo nutriatur & crescat, qui tamen mutuo se blandis aspiciant oculis, hocque sole existente in domo martis, deinde per modum mirabilem, veluti scis in domo vulcani, in cubiculo clauso, cum adjutorio Æoli, conclusi & compressi, per magnum torcular, & maxima violentia, invita juvencula, exprime lac Virginum, in quo ipsa demum submergatur, à sorore sua habitante in propria

pria mansionē , per numerum maternæ cælestis signaturæ Postremo virgo suo proprio spermate imprægnata, pariat filium sibi per omnia consimilem in natura , tuoq; nomine nuncupatum , ex cujus sudore fac Balneum regi in quo pereat atque iterum reviviscat.

Hoc præmisso ad Historiam & ut melius antecedentes paragrossi intelligantur, *Histor. totius* & totius magisterii in via humida tanquam *Magi-* breviori & faciliori præparationem , tam *sterij* menstrui quam auri disgregationem & a *descri-* notomiam accedo. *ptio.*

Monarcha septentrionalis tard. ambulonis per Jovis conjunctionem frater, captus licet amore Reginae Vngariæ, reciproco tamen amore ob sui deformitatem non reamatur , quantumque Monarchæ huic, omnes planetae homagium debitumq; obsequium deferant, quin imò affinitatem & consanguinitatem ad suam captivandam gratiam, & dextram sinistramque ejus occupandam allegent.

Mars & venus primi adfunt, & ex duplici fundamento affinitatem allegant, ratione sanguinis similitudine & quia partem typi Monarchici gestant.

Non minus præpetis in morem fulmi-

nis advolat Mercurius, celebri familia natus, antequam in aquilam longè à Jove aliam transisset & facta submissa reverentia, spe se exaltaturum iri, ad aulam frustra strepitante Jove, qui aquilam suam ad obsequium Monarchæ dedicaverat, admittitur, eo quod olim hic Monarcha beneficio alarum Mercurij præsentatarum à Rege Ungariæ & tridente, in quandam ponderosam & chrystallinam substantiam ter vel quater, novis iisdemque speciebus, nempe chrystallo gramineo, & tridente clarificato exaltatus fuerit, per quem primo nebula & secundo nix in altiori regione concrevit, ex quo post factò exhibat spiritus, qui spirabat ponderosam & compactam nebulam ad sedem regiam versus, ita ut ob tenebras videri non posset, auditaque est vox, cujus verba erant radij ignis ponderosi per Martem & Venerem sacrificati: sensus horum explicari poterat Ungarice & Suæcice, Monarchiam hanc regalemque sedem adeptus fuerit.

His ita constitutis decretum fuit, Draconem qui novo martiali inhabitabat mûdo debellandum esse, apprehendit proinde Aquilla peracutis suis vnguibus Draconem, rapuitque usque ad altissimas Armeniæ al-

pes, ibidemque se cum Dracone ad vitream
turrin inclufit, erat autem penes fornix
concava chryftallina, quam intrare licebat
Draconi, cumque intrare nollet vocatus
fuit Vulcanus, & ecce quam primum Vul-
canus fuo fungi officio cæpit, exibat ex A-
quila & Dracone terribilis, denfiffimus,
nigerrimus & ponderofiffimus fumus fub
fpecie cujusdam arteriæ fanguine mixtæ,
quæ exiens in fornice concova coagulaba-
tur. Vocatur autem hoc coagulum, lac
Virginis, quia expreffum eft à virgine, quin
imò tali violentia, vt denuò post lactem e-
xiret fanguis, vtrumque tamen bonum &
effentiale, neceffe enim eft, vt & lac fan-
guis fiat, per Cardinalis ad dorfum virginis
ftantis coaguli conjunctionem.

Interim dum Vulcanus ageret Alchy-
miftam, descendit phæbus ad Venerem
Vulcani vxorem concubendam ad obfcu-
rum antrum, ibidemque cum ipfa in verfa
concubuit, & facti funt duo in carne una.

Mars cui hæc innotuerunt odio cap-
tus retulit Vulcano quomodo vxor ejus in
antro vivat cum Phæbo in adulterio, quod
adiens Vulcanus non potuit difcernere a-
mantes & primam vltimamque noftram
materiam, quare factio igne artificiali ex

flamma inaccensa, ignito aëre & sale quo-
 dam vegetabili totum inflammavit an-
 trum & amantes in pulverem combusit,
 & super fusa aqua & vino, Vulcanus occul-
 tum solis sub liquore rubicundissimo mani-
 festavit, ex cineribus ad consequendum
 votum suum, seperando labem & maledi-
 ctionem peccati originis, tanquam pes-
 simum venenum à tribus principiis, ani-
 mam liberavit, & hoc via sicca, licet etiam
 humidam non ignorasset, per fulmen infer-
 nale à duobus contrariis carbone albo &
 scabiarum pharmaco edestillato. Saturato
 qua propter lupo à Phæbo ternis vicibus,
 hæc fuit publicata sententia: lupo & phæ-
 bus vsque ad copiosam sanguinis effusio-
 nem congregari debent, quibus in deliquio
 adhibeatur aqua magnanimitatis, & ubi
 nullus amplius fuerit conspectus sanguis re-
 fundantur, atque mixtum corporale aper-
 tum manebit, & separatis extremis admo-
 dum cautus esto, vt tertium conserues.
 Deinde ponderatis vna parte spiritus (sic
 vaporationi parcis) totidem animæ, non
 obliuiscendo salem, solutis principiis quod-
 libet peculiari vitro, in proprio Mercurio
 & oleo benedicto, conjunxit eos ut aqua so-
 let misceri aquæ, vasi & furno imposuit,

putrefecit, & alteratis coloribus Juno pavone ornata, & Jove reginæ neonascenti sceptrum deportanti in Elixir primo album deinde rubeum, & fermento animæ Veneris & Martis, vel si lubet solis, in hominum metallorumque summam medicinam excoxit.

Massam rubeam excoctam oleo benedicto Philosophorum septies inbiberat, & exsiccaverat, sole vulgari fermentaverat, & planetas inferiores in solem transfmutaverat.

Quodve hæc praxis historica viæ humidæ sit libris Philosophorum conformis ulterius ostendo. Circa praxim itaq; primo omnium scienda sunt pondera eorum quæ materiæ ingrediuntur compositionem per convenientem proportionem, quæ maximè & necessario requiritur, ex superioribus igitur dictis constat, ex duobus componi nostrum Rebis, scilicet exsolvente & solvendo, ergo quanti ponderis vñ quodque esse debeat videndum est, de quo quidam sapientissime scribunt Philosophi, alii enim dicunt in æquali portione, alii verò in dupla, alii vñum ad tria, sive duo ad septem esse debere proportionem: alii quidem in decuplo, alii vsque ad duo decuplum,

*Praxis
nostra
est conformis
libris
Philosophorum.*

plum, vel etiam vltcrius ponunt. At mihi magis arridet opinio illa, quæ in seniore per 9. aquilas volantes & pedibus tenentes arcus & sagittas designatur in figura sapientis, ut ibi describitur, quæ quidem aquilæ nil aliud denotant, quam nostrum menstruum sive Mercurium solventem, per alias autem expansas demonstratur ejus natura volatilis & ignem fugiens. Per arcus verò & sagittas indicatur ejus virtus distructiva sive solutiva, & per novenarium denique numerum designatur proportio, sive pondus solventis menstrui, quæ etiam proportio ponderis cum sit repolita in novenario num: qui est omnium perfectissimus, huic operi, quod etiam in perfectione consistit, magis correspondere videtur, quapropter stabilito hoc fundamento accipiendæ erunt 9. partes seu pondera nostri menstrui solventis, & vnum pondus corporis perfecti, vel vna pars olei benedicti Philosophorum totidemque auri, per fulmen infernale anotomifati, illudque paulatim illi menstruo iniijciendum, vasque confestim hermetice sigillandum, quo facto ad ignem lentissimum sive primi gradus apponendum erit, qui etiam gradus ignis vsque ad dealbationem completam continuo à cunctis servari

ri jubetur, legatur ad hunc passum quod scribitur in cimb. aur. hoc modo. *In omnibus gradibus ignis vnus & aequalis esse debet talis autem quod materia non eleuetur, imò verius calore febrili cocta in vasis fundo quiescat, nec flamma vas tangat, infundo tamen aequaliter ad omnes partes deferatur, sitque vas appensum insumitate furni, non autem cineri aut testa imponatur, quo melius circumire possit.* prosequens pagina sequenti, sit pars vna corporis & 9. spiritus, id est 9. aquila in prima scilicet compositione. Idem pag. proxima: *Recipe igitur in Nomine Domini as nostrum, quod cum aquilis 9 conjunge.* Quo peracto videbitur aurum illud brevi tempore solvi, & quasi ad mellis sive Butyri consistentiam perducì, quod Philosophi suam gummam appellare solent, quæ quidem, operatio cum solido corpore auri prima est solutio, sive potius disgregatio corporis & introductio ad secundam & perfectam solutionem. Hinc porro ad secundam solutionem videtur illico transeundum, & cum Philosophi, ex vna re tantum fieri debere lapidem frequentissime asserant, hic illorum præceptum, nullatenus erit transgrediendum, verum ad amissum observandum, idcirco ad memoriam revoca, quod
hoc

hoc in passu jubent sapientes: Geber quippe dicit: *Est enim lapis Philosophorum una medicina, in qua totum magisterium consistit, cui non admiscetur extraneum, neque diminuitur, sed quod superfluum est in operatione, removetur.* Quibus expresse præcipitur, menstruum illud solvens, cum jam suam operationem persolverit, omnino removendum esse, cui etiam profecto assentiri videtur Bernardus Comes Trevisanus cum dicit: *Quod cum ipsi aureus ipsius libellus in fontem delapsus fuerit, & ab ejus oculis disparuerit, aquam ipse exhaurire cepit, quo verè nil aliud indicatur, nisi remotio solventis menstrui, quod tametsi in natura & radice convenient, nihilominus tum ob pluralitatem rerum, quæ hic prorsus non admittitur, tum etiam, cum à perfectione sit diminutum huic operi non convenit.* Idem quoque expresse affirmat clang. Buccin: ubi ait: *semen paternum ex propria substantia Mercurij est mater ejus, quia ejus menstruum quod debet deleri & deponi, & solum semen paternum debet servari & recipi, quod est ejus media substantia, quæ perficit & ab adustione defendit.* Evidenter proinde supra allegatæ authoritates demonstrant, solvens menstruum sæpè dictum post sui muneris

con- com-

complementum omnino abstrahendum
 esse, quod etiam omni rationi consonum
 videtur, nam cum eo ad destructionem &
 corruptionem usi simus, certum est, ad per-
 ficiendum non esse habile nec ullam perfe-
 ctionem dare posse, cum ipsum sit imper-
 lectum propterea ad nostram praxim à qua
 digressi eramus revertendo dicimus, quod
 cum conspexerimus corpus nostrum jam a-
 pertum & disgregatum & in gummam Phi-
 losophicam redactum, tunc aperiendum
 erit vas, & per lentissimum illum colorem
 permittendum menstruum illud suavissi-
 me evaporare, quod quidem non totum e-
 vaporabit omnino, ut idem Comes trevi-
 san testatur cum ait: *quod cum aquam to-
 tam exhaurire tentassem, non potui, quia te-
 naces erant valde nempe corpus & solvens, a-
 deo ut in fonticulo remaneret decima pars ejus
 cum decem partibus id est toto corpore ad
 solvendum posito.* Evaporato denique sæ-
 pè dicto menstruo, iterum clauditur vas
 hermeticè, & ad concoquendum iterum
 reponitur & tunc per se fit, secunda & perfe-
 cta solutio sequentibus aliis operationibus
 signis & coloribus, nempe putre factione
 cum nigredine abluitione, cum aliqua albe-
 dine, deinde albedine perfecta, & post eam
 citri-

citrinitate, ac demum sanguinea rubedine, in qua opus absolvitur, de quibus diffuse loquuntur Philosophi, & hæc omnia vno vase, vna decoctione, vnaque apparatione ut dictum est, nisi quod post de albatationem potest tuto augeri ignis, vsque ad complementum operis, ut omnes asserunt Philosophi, quod post albedinem non possit errari. Quamvis in paragrapho praxeos, ea omnia, quæ ad hujus prætiosissimi Philosophici Magisterei, sive lapidis elaborationis complementum spectare videbantur deduxerimus attamen ut eo melius Philosopho memoriæ cohæreant, brevissimè perstringemus. Sumenda est igitur materia paragrapho de menstruo explicata & demonstrata, ex eaque idoneæ primum præparata, Mercurius Philosophicus, sive menstruum solvens eliciendum, ac septies rectificandum, deinde capiendum corpus perfectum, cujus vna pars in 9. supradicti menstrui imponenda erit, & clauso vase sigillo hermetico ad lentissimum ignem vas ponendum, ut materia in eo contenta salvatur: solutione perfecta aperiendum erit vas & menstruum sæpè dictum suavissimè evaporandum, quo peracto iterum vas claudendum, & ad ignem denuo lentissimè adhibendum,

hibendum , ibiq; dimittendum vsq; ad finem, qui conijcietur ex sanguinea rubedine , deniq; ut palam praxim dicam : Recipiat^r Jonæ quantum lubet, illeq; à Balæna ter deglutiatur , ab eademq; ter revomatur , & dum in stomacho turget , superini-
ciatur de fulmine infernali composito ex vna parte picis, parte vna salis vegetabilis, & partibus duabus carbonis albi, idq; successivè, quoad vsq; Jonas in cineres redigatur, & ex his cineribus & speciebus demum incorporescat , & tunc Jonas mutabitur in in monstrum aridum, cujus caput suam respiciet caudam & medium, quem torrente potabis , & vino , quo satiatus animam evomet , & amputato capite , caudam Vulcano & Neptuno examinandam dabis , qui Bacho in subsidium vocato , omne venenum expiabunt , caudam & caput quodvis per se in peculiari vitro in duplicato nostro Mercurio dissolve, conjunge & in lapidem excoque. Post dealbationem aliosq; colores intermedios , ultimo apparente , nisi tunc fortè ab opere cessare velis, eoq; pro tinctura alba uti, hoc namque jam infrigidato vase aperiendum erit , eaque medicina aut fermentanda, vt omnes suadent aucthores, aut sic ad projectionem adhibenda,
E quæ

quæ tamen ita infermentata relicta, in minima quantitate tinget, vt omnes unisonè affirmant Philosophi, si autem volueris opus tuum prosequi, & ad perfectam rube-
dinem perducere, poterit tuto post albedi-
nem augeri ignis ad secundum gradum, &
post apparitionem albedinis vsque ad ter-
tium gradum. Et sic lapis perfectus erit pri-
ma vice. Quem si quis virtualiter multi-
plicare voluerit,umat illum lapidem &
iterato menstruo at minoris quantitatis im-
ponat, & denuo clauso vase ponat ad sol-
vendū, & procedat omni modo sicut prima
vice cum evaporatione menstrui. Simili-
ter operetur in multiplicatione quantitati-
va, fumendo vnam partem lapidis, & tres
partes corporis perfecti, vel per fulmen in-
fernale anotomizati, eaq; simul imponat
menstruo solvendo, & in reliquis proce-
dat vt supèrius est dictum: Et si secundo.
3. vel 4. voluerit multiplicare, idem ob-
servet semper, excepta proportionem men-
strui, quod semper minuendum erit, ita ta-
men vt materiam solvendam illud semper
emineat, aliter pars illius aliqua maneret
in soluta.

*Parti-
cularia*

Nunc restat parum aliquid de particu-
laribus dicere, maximè hac in via humida,
quæ

quæ dati absq; est controversia, & quidem *etiam* si aurum & media Mercurij substantia in *lucro-* eum redigatur gradum, vt adhuc in elabo- *riffima* rata ignitam lamellam cupri, quamvis so- *dantur.* lum superficialiter tingant, quod signum prænuntius est, futuræ & optimæ tincturæ, talis particulariter resultabit projectio, vt si quis etiam decem millia hominum aleret non egeret, at longioris est & fastidioris præparationis ac ipse lapis.

Huic accedunt adhuc duo particu-
laria, vera ac genuina. *Primum* nempe super
Mercurium vulgi, per solem & super lu-
nam. *Secundum* vero per solem super lu-
nam, eaque habent radicem in via vniver-
sali, nimirum in Menstruo solvente, fiunt-
que hoc modo: videlicet quando ipsum
menstruum paratum est, pro solutione cor-
poris, ad conficiendum lapidem, solvitur
cum eo corpus solare, & tunc absque vltè-
riori progressu, potest componi cum Mer-
curio vulgi, & locari ad digerendum, in
leni igne, clauso vase Hermetice, & in ali-
quot diebus fixabitur & congelabitur, in
verum solem, & sic ad lunam procedendo.
Sed virtus eorum erit terminata, scilicet
ad 4. vel 6. vel ad summum 10. ac propte-
rea sunt particularia.

At dices tu non admittis particularia extra fontem vnixerſalem, quomodo ergo Lullius 34. elaboravit particularia, quæ peculiari in libro exſtant, quæ tamen aliunde videntur ſuam ſumpſiſſe originem, quã à Mercurio Philoſophorum, tam in via ſicca, quam humida præparato. Deinde Theophraſtus ſcribit cap. 4. de ſale communi fol. 1037. hæc formalia: ſciatis deinde de ſale commui, ſale glaciali, & ſale gemmæ, quod valde alchymia profint, ad lunam cum his cimentandam, vt gravedinem Saturni æmuletur, quibus verbis videtur ſternere viam ad lunam fixam faciliè obtinendam.

Particularia extra viam univerſalem non dantur.

Reſpondeo ad primum membrum, exſtare quidem librum Lullij de ejusdem 34. particularibus, vtrum verò aliunde, quam ex fonte Philoſophorum ſint deprompta, tuum eſt ſcire, ego ſaltem adhuc nullum audivi, aut legi alicubi, qui hæc Lulliana particularia aggreſſus, eorum inſallibilitatem cum tam diviti Cornucopia ſeſe practicaſſe gloriaretur; hoc autem facilius credo, quod in vno curru à ſex equis tractis, vectis & bajulatis particularibus vix vnum invenietur, excepto illud eſſe ex via univerſali quod in opiam pellere poſſit.

Re-

Respondeo ad secundum membrum,
 Theophrastum monstrare quidem viam,
 eamq; veram ad aurum album sive lunam
 fixam, eaque est ex via Vniversali, cum in
 sale communi maximè marino &, gemmæ
 resideat spiritus mundi præ cæteris mine-
 ralibus copiosius, estque verum hoc parti-
 culare, à me licher in parva quantitate pro-
 batum, at lucrum si in magna quantitate
 non laboretur exiguum dabit, estque penes
 fastidiosum valdè propter lamellationem,
 nisi fortè habeatur machina illa in cuforia,
 qua illi vno die 100. libras argenti lame-
 lare queant. Argentum itaque cupellatum
 si tractetur ut docet Theophrastus, exhibit
 inter mensum ponderosius argento com-
 muni, quod si sæpius cum Mercurio essen-
 tialiter & accidentaliter loto ut paratur pro
 via vniuersali cohobetur, deinde fundatur,
 auro ut notum est incorporetur dabit per
 seperationem, præter appositum aurum,
 Marcha argenti quinq; aureos 52. grana sic
 lib. 1. argenti ad minus 10 aureos, quæ o-
 peratio si fiat cum 100 lib. argenti nobilif-
 simum dabit alimentum, cum expensæ
 sint per exiguæ, extrà carbones & aquam
 seperatoriam, hanc lunam fixam quidam
 Dominus *Casari Ferdinando* 3. laboravit,

*Theoph.
 luna fi-
 xa.*

cum autem pro Cæsare exiguum sit lucrum
ex Cæsareo Laboratorio fuit dimissus.

*Fons
Zipsien-
sis in
Unga-
ria Fer-
rum in
cuprum
mutat.*

Addo esse fontē Zipsii in Vngaria, in quo
projectum ferrum vi spiritus mineralis il-
lius fontis mutatur paucis horis in cuprum,
hoc ita mutatum cuprum antequam ignem
patiat, & ejus spiritus tingens mineralis
per vulcanum fugatur, per fulmen in fer-
nale via humida præparatum, ut supra est
doctum, disgregatum & in tincturam redu-
ctum dat aurum, sed tota hæc tinctura non
est aurum, quia nec dum à Natura sat dige-
sta, ut est aurea, sed tantum scintilla aliqua
minima & ad corporis vitam necessaria, ut
bene Sendigvog. in suo nov. lumin. chym.
pag. 22. asserit: quod sit in quolibet cor-
pore centrum & locus seminis seu sperma-
tis punctum & semper 8200. pars & hoc et-
iam in ipso grano tritici, hujus tincturæ be-
neficio ut ego vidi & feci ex lib. 1. argenti
educi possunt quatuor aurei, hi autem non
perolvunt separationis fastidium, cum er-
go in præcedenti particulari ad obtinen-
dum ex luna aurum, eadem seperari debet,
proinde vñico labore etiam hi aurei lucrari
possunt: quare incorporato auro cum ar-
gento in fusione, redigatur luna porrosa &
spongiosa ut tinctura Veneris ex Marte in-
gressum

gressum habere valeat, & fundantur ad huius tincturæ lib. 1. argenti, lotones 8. deinde seperentur. Hoc particulare sufficit ad Nobilissime vivendum, si quis opes habeat ut in quantitate magna opus aggrediatur, probet cui lubet in parva quantitate & me verum scripsisse testabitur.

Quantum attinet ad tempus, quo Mercurius & sulphur & ex his lapis Philosophorum acquiratur, ita decernunt Philosophi, & inprimis Introit. apert. ad oculos regis Palat. cap. 18 pag. 46. *utrumque scias quod sol noster dabit tibi opus binis aut ternis mensibus citius perfectum quam aurum vulgi: eritque elixir in prima sua perfectione virtutis millenaris, quod in altero opere vix centenaria erit.* Et pag. 49. *Et impone igni dando colorem in quo bulliat, sudetq; sudorque ejus circuletur, & hoc de die & nocte per dies noctesque 90. & videbis Mercurium hunc omnia elementa solis vulgi disgregasse iterumque conjunxisse. Bulli postea per alios dies 50. Idem pag. 50. si operatus fueris in Mercurio nostro cum auro vulgi regimine debito, ex iis 150. diebus habebis aurum nostrum, quia sol noster est ex Mercurio nostro.* Et pag. 51. *Tu hoc in sole vulgi immediate non invenies at ex illo per Mercurium nostrum digerendo per dies*

Quanto tempore acquiratur lap. Philosoph.

150. invenies veram hanc eandemq; materi-
am, qua est aurum nostrum via longiori qua-
situm. Denique pag. 52. In priori mensibus
septem, in posteriori anni spatio cum dimidio
ego utramque viam calleo, laudo tamen faci-
liorem viam, at difficiliorem descripsi, ne om-
nium sophorum anathema in caput meum
traherem. Et Sendivog. in novo lumine
chymico pag. 85: coquitur sagaci ingenio no-
stro septem mensibus primo postea decem. Ita
Synes. Abb. de lapid. Philosophor. adverte
quod Medicina nostra usque ad albedinem se-
ptem & usque ad rubedinem 5. menses requi-
rat. Quod utiq; verum est, nam solus Mer-
curius Philosoph. ad suam exactam præpa-
rationem spatium septem mensium expo-
stulat & sic etiam brevior via ante annum
non expeditur, hinc bene concludunt axio-
mat. Philos. in theat. chym. vol. 2. pag. III.
annu enim sumimus pro nostra expectatione.

Quanta
expensa
ad opus
lapidis.

Expensæ sunt exiguæ ad lapidem con-
sequendum, & tantummodo tempus lon-
gum, & eo minores si opus ex solo fiat Mer-
curio, nam aurum inter expensas compu-
tari non debet, cum ejus natura nunquam
pereat, aut enim convertitur in lapidem si
recte tractetur, & tunc habebitur augmen-
tum mille cuplum, aut certe aurum manet
semper

semper inconsumptum absque jactura, & sic in eum nil expenditur. Igitur expensæ sunt potiores in præparatione Mercurij Philosophici, vitreis organis & quibusdam speciebus ad purgandum Mercurium & denique carbones, verum pro decem aureis multi carbones comparantur.

Auctoris Præservativi vniuersalis & Naturalis, ad finem vergens prosequor sty-
lum, & ejus ad exemplum *suppositiones* om-
nia supra typis edita suis rationibus confir-
mantia adduco.

*Supposi-
tiones
circa
artem.*

Et suppono, imò assero.

I. Omnes morbos, in supposito I. ab Auctore prædicto positos & non positos à *lapide Philosophorum* paucis diebus & horis, quod Galeni inter annum & menses præstare nequeunt, curari posse, ut abunde in hoc libro testificatus sum.

*Lapis
Philoso.
breui
tempor.*

Suppono II. chymicam artem & medicinam vetustiore esse & præstantiore, tam quo ad antiquitatem, vtpote quæ ab *Adamo* sumpsit originem, quam etiam mendendi securitatem. Sic enim *Argyroph.* & *Chrysop.* in theat. chym. vol. 2. pag 46. de ejus excellentia encomiatur.

*curat
morbos.
Chymi.
medici.
antiq.
Galleni-
ca.*

Tunc mentis divinæ homines oracu-

la cæca

E 5

Vo.

Volventes animo ancipiti, vix tem-
pore longo :

Experti multa & non parvis sumpti-
bus illam.

Invenere artem, qua non ars vlla di-
gnior est,

Fingendi Lapidem æthereum, quem
scire profanis,

Haud quaquam licet, & frustra plebs
improba quærit.

Quam qui habet, ille potest vbi vult
habitare decenter.

Nec Fortunæ iram metuit, nec bra-
chia furum.

Suppono III. alchymistas plerosque
non ideo esse pauperes, ac si ars non esset
vera, sed ratione propriæ ignorantie: ratio
est: quia si quis ex ignorantia hujus aut al-
terius artis, qui eam exercuerit pauperior
evaserit, non arti sed ignorantie artificis
imputabitur, indeq; tamen ars aut falsita-
tis, aut impossibilitatis non erit arguenda.

Suppono IV. Artem hanc non depen-
dere ab influxu Astrorum, ratio est: quia
nemini est datum nosse signa & tempora,
quæ Pater posuit in sua potestate. Secundo
quia cum Astra te impedire nequeant, ne
frangas vitrum, quomodo alias noxas im-
pedient.

Sup-

*Alchy-
mistæ
cur ple-
rique
paupe-
res.*

*Lapid.
Philos.
conse-
lio, non
depen-
det ab
Astris.*

Suppono V. Ut Regimen lapidis Philosophorum ritè peragatur hoc modo esse procedendum: Accomoda bene ignem in furno, & fac vt tota materia solvatur, deinde rege lento igne, donec vertatur in pulverem nigrum, quia quando lapis noster est in vase nostro, & materia nostra sentit calorem nostrum, statim solvitur, & pars soluta salit in caput vasis per fumum, id est per ventum, seu per aërem, & postea iterum descendit ad fundum vasis, & solvit materiā paulatim, & sic simul est sublimatio & dissolutio lapidis, & utrumq; scilicet. ascensus & descensus dicitur dissolutio. Postea incipit ingrossari & converti in terram, & denigrari, & tunc dicitur putrefactio. Post verò longum tempus terra nigra remittit colorem & odorem fetidum, & tunc vocatur ablutio seu mundatio. Deinde per colorem temperatum desiccatur terra, & tunc vocatur ceratio, & in hoc tota regiminis vis consistit, vt scilicet convertatur in terram. Conversa verò tota materia in terram strictam stantem, nec se fundentem, vocatur tunc coagulatio, & usq; hoc tempus agendum est cum maxima cautela, quia in hoc consistit quasi totum Magisterium, vnde Hermes. *Vis eius integra est cum versa fuerit*

*Summa
confici-
endi la-
pid. Phi-
losoph.*

in terram. Totum enim Magisterium nil aliud est, quam rectè facere solutionem & coagulationem. Materia verò congelata per majorem calorem incipit dealbari, & tunc dicitur calcinatio, & quando venerit usq; ad perfectam albedinem, tunc vocatur dealbatio, & tunc sulphur est perfectum album. Continuato igne materia rubescit, & tunc sulphur rubeum confectum erit.

Mercurius Philosophi arte fieri debet.

Suppono VI. Mercurium Philosophorum non inveniri à Natura paratum, sed arte fieri debere: ita Dial. Philosophi in Theat. Chym. vol. 6. pag. 93. *Philosophi dicunt, accipe Mercurium nostrum, in hoc dant tibi intelligere, quod non loquantur de communi, quia dicunt nostrum, Mercurius enim dicitur eorum, sicut filius Patrie dicitur qui eum genuit, quia non est mihi (inquit natura) datum producere eorum Mercurium de potentia ad actum, absq; adjutorio Philosophi, quare merito dicitur eorum, quia eum usq; ad effectum perducunt.* Et Introit. apert. ad occlus. Reg. Palat. cap. 13. pag. 32. *Mysterium quod tanto opere occultamus, est parare Mercurium, qui non potest reperiri super terram paratus ad manus nostras, &c.*

Sulphur Philosophi.

Suppono VII. Sulphur Philosophorum ex Mercurio Philosophorum via potissimum

simum breviori & sicca trahendum esse. *ex Mer-*
 Sic Axiomat. Philosoph. in vol. 2. Theat. *curio*
 Chym. *Hic idem incorruptibilis Mercurius,* *trahen-*
Sulphur suum incorruptibile, invisibiliter se- *dum.*
cum gestit. Neq; mirum cum sibi adeò sint
 nativitate propinqui, quod indicantes
 antiqui Philosophi, eos pari caractere de-
 pinxerunt, nempe ut ambo crucem bajula-
 rent Mercur. & Sulph. Et Tractat. de lap.
 Philosoph. Theat. Chym. vol. 2. pag. 237.
Aurum Philosophorum est sulphur Philosopho-
rum, quod extrahitur de argento vivo Philoso-
phorum, &c.

Suppono VIII. contra quosdam spin- *Mer-*
 disantes, Mercurium Philosophorum per se *curius &*
 & sulphur Philosophorum per se, non posse *Sulphur*
 generare lapidem Philosophorum authori- *Philos.*
 tas est in Harmon. chem. David. Lagn. in *per se*
 theat. chym. vol. 4. pag. 731. *quidam ma-* *sumpta*
le intelligunt Philosophos, quia credunt ex solo *non ge-*
Mercurio, sine sorore vel compari ejus opus per- *nerant*
ficere. & pag. 736. *Draco non moritur sine* *lapidem*
fratre suo. denique ut infinitos omittam in-
 troit. apert. ad occlus. reg. palat. cap. 13.
 Dicimus ergo, quod sicut antea Mercurium in
 opere necessarium docui, taliaque de Mercurio
 protuli, quæ nulla ante me fecit vetustas, ita
 jam sulphur ex altera parte expeti notifico, si-

ne quo Mercurius nunquam proficiam pro opere supernaturali congelationem accipiet. Hinc Pythagorici omnium fixarum principium in dualitate posuerunt.

*Elemē-
torum
separa-
tio in
lap. con-
fectione
vitanda.*

Suppono I X. In confectione lapidis Philosophorum Elementa non esse manuali opere seperanda, doctrina est in Harmon. chemic. David. Lagn. in theat. chym. vol. 4. pag. 752. Scias pro vero, quod nunquam Philosophi intellexerunt, quod lapis noster divideretur in quatuor Elementa seperatim ut faciunt stulti alchymista. Et Albert. magn. in theat. chym. vol. 2. pag. 536. Ergo dicit Philosophus, non est autem seperatio quatuor Elementorum in lapide nostro sicut idiotæ intelligunt. Ità lil. de spm evuls. præcurs. El. Artist. Artific. supernatural. Auth. de transmutat. metallor. Margarit. Prætiol. Bernart. Trevis. Flamell. specul. alchym. &c. ex his,

Quæres I. quanto spatio lapis Philosophorum morbos curet ad quod.

*Lapis
Philos.
quanto
tempore
morbis
medea-
tur.*

Respondeo cum Harmon. chem. David. Lagn. ex theat. chym. vol. 4. pag. 762. Si egritudo fuerit unius mensis, sanat eam in die uno vel hora, si verò egritudo fuerit unius anni, sanat eam in octo diebus: si verò morbus fuerit antiquus longo tempore, cum aliis medicinis incurabilis, sanat eum in dimidio mense &c.

Quæ-

Quæres 2. Quo fiat quod tam pauci ad perfectionem hujus artis deveniant? ad quod.

Respondet præ cæteris Nov. lum. Juven. expert. in theat. chym pag. 940. Ergo fratres non miremini, si in hoc opere multi errent, quoniam juro vobis, me nunquam vidisse quemquam præter Magistrum. qui in debita applicaret materia opus suum, sed conantur ad impossibilia, in materiis, ac si de cane crederent homines generari. De quibus hiversus.

*Artista
veri cur
rarissimi.*

Quærent alchymiam falsi quoq; recti.

Falsi sine numero: sed hi sunt ejecti.

Et cupiditatibus tot sunt infecti,

Quod inter mille millia vix sunt tres electi.

Quæres 3. quo itidem fiat quod plerumq; docti homines hujus artis exiguam cognitionem habeant?

Respondeo: hoc singulari Dei voluntate & ob certam utilitatem fieri Deus enim superbiam omnem & ambitionem reprobat, & humilibus ac pauperibus, non autem magnatibus & filiis hujus mundi Theaurum hunc largitur, quem homo juxta præceptum Domini fænorari locare tenetur, ad honorem & gloriam Dei excollendam, &

*Docti
cur hujus
artis
ignari.*

pauperum inopiam sublevandam. Hinc Artista non curant divitias atque honores, unde *Anacreon* Philosophus pecuniam omnem sibi dono oblatam *Polycrati* Tyranno restituit, vtpote à qua custodienda plus molestiae quam voluptatis senserat.

Quæres 4. unde fiat quod hæc Ars tam difficilimæ sit investigationis.

*Ars cur
inven-
tu diffi-
cilis.*

Respondeo : causam esse inprimis ipsam Philosophorum materiam, ex qua iidem Sulphur & Mercurium suum educunt, inventu paratuque difficilem, ita enim Augurell. *neque enim quam sumere debes, magnum invenisse adeo est, habilem sed reddere massam, hoc opus hic labor est, hic exercentur, immanes Artificum cura.* Secundo ratione præparationis materiae totiusque Magisterij occultissimi, ita enim hoc in Passu Bernard. in Dedic. *Omnia tibi revelavimus excepto secreto Artis, quod nemini licet revelare, sed attribuimus illud DEO glorioso, qui cui vult inspirat, & cui vult aufert.* Et Sen. *nihil occultaverunt quam preparationem, quæ est difficilima rerum, unde si invenerunt rem, non habuerunt preparationem, at res non efficitur, nisi preparatione.* Tertio ratione multiplicationis nominum, quæ plerumque uni attribuunt rei, hinc Turb.

in

in fin. *Nisi enim nomina multiplicarentur in arte Philosophica, pueri sapientiam deriderent.* Quartò, propter allegorias & similitudines quas de hac arte scripserunt. Philosophi enim ut ait Bernard. quart. part. *Cum versutiis parabullarum locuti sunt, vnum dicentes, & aliud intelligentes, ut fatuos seducant, & a vero sequestrent.* Quintò, propter transpositionem manipulationis, ita enim Anaxagor. in Turb. *Scitote quod invidi in hoc opere perfectionem prius quam preparationem narraverint, &c.*

Faceſcant tandem & in malam crucem abeant, omnes alchymiaë ſuſuratores, peſſimi abſque conſcientia virorum ſapientiffimorum detractores, impij diffamatores, cæci de re ſapientiffima iudices, taxatores nequiſſimi, artium ſibi non cognitaram, ſulti inquit Albertus Magnus de Alchym. in Theat. Chymic. vol. 2. pag. 424. *Eam deſpiciunt, eo quod ad eam pertinere non poſſunt, unde exoſam eam habent, nec poſſibilem eſſe credunt, ideo invident illis, qui in ea operantur, & dicunt eos eſſe falſarios.* Quare in admirationem abientes Reſponſiones ad Aubert. in Theat. Chymic. vol. 2. pag. 150. dicunt: *In primis prætere nec debeo nec poſſum, vehementer mirari me*
F iſtorum

istorum hominum audaciam, qui hanc artem penitus damnare, & execrari audeant, tot veterum eorumque maximorum virorum auctoritate comprobata. Unde lil. de spin. evull. Theat. Chymic. pag. 897. Non igitur sapientes reprehendat quis, sed se ipsum, nostros enim libros non composuimus, nisi nobis & filiis nostris. Et Albertus Magnus in Theat. Chymic. vol. 2. pag. 426. Volunt ergo quidam contra dicere, & quamplures & maxime ij, qui non intelligunt aliquid de arte, nec metallorum naturas cognoscunt, & nesciunt quid sit illorum intrinsecum, & dimensiones & profunditates metallorum minime intelligentes. Manet proinde:

Firma sententia cum qua libellum hunc conclusi,

Artem hanc non habere osorem nisi ignorantem.

*Hæc igitur sufficiant scripsisse pro possibilitate, realitate & existentia ejusq; summa in medendo virtute atque praxi, tam hominum quam metallorum *universali & incircumscripta medicina*, contra salivam authoris præservativi *universalis & naturalis.**

Faxit DEUS ut tandem sapiant, &c.

Concludo.

Hæc ars non habet osorem, nisi
ignorantem.

O. A. M. D. T. O. M. B. V.

Sine macula conceptæ omniumq;
Sanctorum honorem & publici boni
emolumentum.

Scripti.

A N N O 1680.

ERRORES SIC CORRIGE.

- P**ag. 1. lin. ult. atraxiffes leg. atraxiffes.
Pag. 4. lin. 21. Sarmaca. leg. Sarmata.
Pag. 5. lin. 26. sexagesimum. leg. faxa-
gesimam.
Pag. 12. lin. 1. coadjuvate. leg. coadjuvanre.
Pag. 14. lin. 1. deparati. leg. depurati.
Pag. 17. lin. 21. Hermetus. leg. Hermetis.
Pag. 21. lin. 8. bravi. leg. brevi.
Pag. 23. lin. 7. tomplexu. leg. complexu.
Pag. 23. lin. 21. leprum. leg. lepram.
Pag. 28. lin. 11. calimantur. leg. calcinan-
cinantur.
Pag. 36. lin. 7. hici. leg. hic.
Pag. 38. lin. 6. archeticis. leg. artheticis.
Pag. 34. lin. 14. compositiocis. leg. campo-
sitionis.
Pag. 34. lin. 21. noa. leg. non.
Pag. 34. lin. ead. retimeri. leg. retineri.
Pag. 51. lin. 4. occidentaliter. leg. acciden-
taliter.
Pag. 51. lin. 11. Druconis. leg. Draconis.